

Les xarxes socials com a eina educativa a l'aula de Secundària

Treball de Final de Màster Universitari en Professor/a de Educació Secundària

Especialitat de Llengua Catalana (Valencià) i la seua Literatura

Dirigit per: Alícia Martí Climent

Realitzat per: Gemma Ronda Mir

València, 6 de Juliol de 2018

Resum

Aquest treball és una investigació sobre la integració de les xarxes socials digitals, i més concretament Twitter, com a recurs didàctic per a l'educació secundària. Hem volgut analitzar les possibilitats que ofereix l'ús d'aquest recurs per a treballar els continguts de la matèria de Valencià: Llengua i Literatura. Tenint en compte els agents implicats en el procés educatiu, i valorant la situació socioeducativa actual, plantegem una proposta d'innovació educativa amb la incorporació de les TIC.

Paraules clau: xarxes socials, Twitter, innovació educativa.

Resumen

Este trabajo es una investigación sobre la integración de las redes sociales digitales, y más concretamente Twitter, como recurso didáctico para la educación secundaria. Hemos querido analizar las posibilidades que ofrece el uso de este recurso para trabajar los contenidos en la materia de Valenciano: Lengua y Literatura. Teniendo en cuenta los agentes implicados en el proceso educativo, y valorando la situación socioeducativa actual, planteamos esta propuesta de innovación educativa con la incorporación de las TIC.

Palabras clave: redes sociales, Twitter, innovación educativa, TIC

Abstract

This work is a research that studies the integration of digital social networks, and more specifically Twitter, as a teaching resource for secondary education. We wanted to analyse the possibilities offered by the use of this resource to work the content on the subject of language and Valencian literature. Taking into account the agents involved in the educational process, and assessing the current educational situation, we consider this proposal of educational innovation with the incorporation of ICT.

Keywords: social networks, Twitter, educational innovation, ICT

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	9
2. MARC TEÒRIC	11
2.1 Didàctica de la llengua i la literatura	11
2.1.1 Aplicació de les TIC en l'ensenyament	12
2.2. Xarxes Socials	13
2.2.1 La societat xarxa	14
2.2.2 Les xarxes socials com a eina educativa	17
2.3 Xarxes socials a l'aula de secundària	19
2.3.1 Xarxes socials a l'aula de Llengua i Literatura	22
2.3.2 Poesia a les xarxes socials	24
2.3.3 Twitter com a recurs educatiu	26
2.3.4 Experiències educatives a l'aula de secundària	27
3. MARC METODOLÒGIC	29
3.1 Tipus d'investigació	29
3.2 Objectius i hipòtesi	29
3.3 Disseny i fases de la investigació	30
3.4 Context i mostra	33
4. TWITTER A L'AULA DE LLENGUA I LITERATURA	35
4.1 Proposta didàctica #Plaerdepoesia	35
4.2 Estudi de l'ús de les xarxes socials en l'alumnat i el professorat	38
4.3 Resultats	39
4.3.1 Enquesta a l'alumnat	39
4.3.2 Enquesta al professorat	41
5. CONCLUSIONS	45
6. BIBLIOGRAFIA	47
7. ANNEXOS	53

1. INTRODUCCIÓ

La idea d'aquest treball és veure les possibilitats que ens donen les xarxes socials per a treballar en les aules, com un interessant recurs TIC per a l'aprenentatge de la llengua i la literatura valenciana.

Aquesta proposta naix de la meua experiència personal i professional amb les xarxes socials. Pel que fa a l'àmbit laboral, durant els últims anys he treballat en la gestió de comunitats en línia en empreses de diferents sectors.

La revolució digital ha transformat la societat, la forma de comunicar-se i d'informar-se. A hores d'ara pareix que qui no està present en la xarxa no existeix, i són moltes les persones que demanden serveis per a gestionar la seua presència a internet, mitjançant la creació de pàgines web, perfils i comptes a les xarxes socials perquè són conscients de la importància que té en l'actualitat la seua imatge digital.

Com a inquietud personal, reflexione al voltant de com afecta els joves aquesta nova situació comunicativa, on no para d'augmentar la importància de la imatge i la identitat en l'entorn digital en general i concretament l'originada per la integració de les xarxes socials en les seues vides.

El meu interès principal és comprovar la potencialitat de les xarxes socials com una eina per a l'aprenentatge. La població adolescent és usuària participativa i activa en el món virtual, majoritàriament com una opció d'oci i entreteniment, però la realitat actual ens mostra una societat digitalitzada que ofereix nous recursos per a l'educació i noves oportunitats de comunicació. Encara que pareix que el sistema educatiu no està totalment preparat per a aquest canvi.

L'alumnat té al seu abast tot tipus de dispositius amb els quals accedeixen a nombroses fonts d'informació, però ¿tenen els coneixements necessaris per a filtrar de manera crítica tot el que lligem i senten? Probablement la majoria són autodidactes i l'ús que fan d'aquesta potent eina comunicativa necessita d'un coneixement major dels riscos i avantatges que els pot aportar.

La majoria de docents encara són de generacions analògiques i potser aquesta és una de les raons per les quals costa assumir les xarxes socials com un nou recurs per a l'ensenyança. La qüestió que em plantege és com viu el professorat aquesta nova situació socioeducativa, i si consideren que el sistema educatiu està preparat per a enfrontar aquest repte.

Gran part dels centres educatius encara no reuneixen les condicions necessàries per a introduir aquestes noves eines digitals. També estan en un procés d'adaptació.

Però la realitat és que l'alumnat de secundària pertany a les noves generacions de nadius digitals (Prensky, 2001)¹ i per a ells les xarxes socials són part de la seua vida diària. Estan permanentment connectats, amb els seus dispositius mòbils que per a ells són el mitjà de comunicació.

El repte és, per una banda la formació del professorat cap a aquestes noves formes d'aprenentatge, i per altra, ensenyar a l'alumnat a fer un bon ús d'aquesta potent eina i que, més enllà de la comunicació i l'entreteniment, les xarxes socials són també un recurs al seu abast per a l'aprenentatge.

¹ El terme de nadius digitals va ser encunyat per Prensky l'any 2001, que pressuposava que el fet de nàixer en un món ple de tecnologia ja conferia als xiquets i xiquetes un cert domini de les TIC i una manera de pensar diferent de la dels nascuts abans de l'eclosió de les TIC, els immigrants digitals. Ara bé, cada vegada es qüestiona més aquest plantejament, ja que viure envoltats de tecnologia no assegura que els xiquets i les xiquetes tinguen les competències necessàries per a usar-la.

What should we call these “new” students of today? Some refer to them as the N-[for Net]-gen or D-[for digital]-gen. But the most useful designation I have found for them is Digital Natives. Our students today are all “native speakers” of the digital language of computers, video games and the Internet. (Prensky, 2001, p. 1)

2. MARC TEÒRIC

A continuació tractarem alguns aspectes que constitueixen la base teòrica de la nostra investigació. D'una banda, la didàctica de la llengua, disciplina fonamental en el sistema educatiu, i l'aplicació de les TIC a l'ensenyança. I d'una altra, parlarem de les xarxes socials i el seu ús com a recurs didàctic a l'aula de secundària.

2.1 Didàctica de la llengua i la literatura

La didàctica de la llengua i la literatura, com disciplina que incideix en el desenvolupament lingüístic de l'alumnat, té com a base de l'ensenyament tres elements fonamentals que s'interrelacionen en les situacions d'aprenentatge i ensenyança, i que no podem considerar de manera aïllada: el docent, el discent i els continguts a ensenyar. Aquests elements són interdependents en els processos d'ensenyar, aprendre i el seu objecte d'estudi, que en aquest cas és la llengua. (Camps, 2004)

Dins aquest esquema l'ensenyament de la llengua i la literatura està mediatitzat per la intervenció del professorat, per la capacitat d'aprenentatge de l'alumnat, que és agent actiu en el procés de construcció del coneixement, però també per les seues necessitats socials i culturals (Camps, 2004). Per tant és important el context sociocultural que envolta l'alumnat perquè influeix en el seu procés d'aprenentatge.

L'objectiu principal de l'ensenyament lingüístic i literari és el desenvolupament de les destreses bàsiques i de les habilitats comunicatives. I, a més de l'assoliment de les competències, els currículums de llengua i literatura "subordinen els coneixements lingüístics i literaris explícits a les possibilitats d'un ús conscient i adequat als diferents àmbits" (Camps i Colomer, 1998, p. 2). Aquests autors consideren dos fonts principals dels continguts de llengua i literatura:

1. Els estudis sobre la llengua, el discurs, la comunicació i els estudis literaris són, com és evident, una de les fonts dels continguts en l'àrea de llengua i

literatura. És clar, però, que no tot el coneixement que s'elabora en aquests camps científics serà objecte d'ensenyament, ni tan sols el que sorgeix en el marc d'una determinada teoria.

2. Els usos socials, les activitats verbals reals que tenen lloc en una determinada societat, que donen lloc a gèneres discursius diversos, són també font per determinar els continguts d'ensenyament de la llengua. Però tampoc tots els usos socials es consideren objecte d'aprenentatge escolar. Molts escrits de tipus professional, per exemple, no s'ensenyen mai en els nivells escolars obligatoris; en canvi, apareix sempre la proposta de fer escriure narració de ficció, activitat que, en la vida adulta, un percentatge petit de ciutadans du a terme. Els debats a la televisió, per exemple, només poden ser un referent llunyà dels debats que l'escola hauria de promoure. (Camps i Colomer, 1998, p. 2)

En el marc de la societat actual, la digitalització ens orienta cap a l'ús d'eines adaptades per aconseguir un major assoliment dels coneixements. Considerem important la innovació educativa en l'ensenyament de la llengua i l'ús de nous recursos adaptats a la realitat social de l'alumnat.

2.1.1 Aplicació de les TIC en l'ensenyament

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) són un mitjà instrumental per al desenvolupament dins la societat digital i també l'eina necessària per a la inclusió dels individus en aquesta nova estructura social. Per tant es tracta d'un recurs necessari que tot individu ha d'aprendre a utilitzar per a la plena inclusió dins el nou paradigma.

Segons estudis realitzats "les TIC no en constitueixen un element afegit, sinó que esdevenen imprescindibles per a la formació de ciutadans competents en comunicació, crítics amb el món i implicats en la societat que els envolta" (Manresa, Duran i Ramada, 2012, p. 36).

Així en l'àmbit educatiu, les TIC passen a ser la base per innovar i millorar els processos d'ensenyament, hem de fer servir aquestes noves tecnologies com recursos didàctics i convertir-les en tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement: TAC. Tal com observa Lozano (2011):

Es en el entorno educativo donde aparece el concepto TAC (tecnologías del aprendizaje y del conocimiento). Las TAC tratan de orientar las tecnologías de la información y la comunicación (TIC) hacia usos más formativos, tanto para el estudiante como para el profesor, con el objetivo de aprender más y mejor.” (Lozano, 2011, p.46)

Per tant, és hora també de treballar per la transformació en les eines educatives. En aquest nou panorama on l'alumnat, encara que té una major destresa en la utilització de les TIC com a nadius digitals, necessita l'ensenyament per a fer un ús responsable que millori les seues competències. I ací és on radica la importància de la tasca docent.

Els centres educatius han de ser una finestra oberta al món actual, perquè és responsabilitat d'aquests incloure en les pràctiques pedagògiques les tecnologies de la informació i la comunicació, amb les que conviuen i conviuran en el futur.

2.2. Xarxes Socials

Dins aquesta nova situació social i educativa hem de parar atenció a la indiscutible repercussió que ha tingut l'aparició de les xarxes socials digitals, fenomen que ha donat pas a una nova forma de comunicació amb milions d'usuaris. Com afirma Tölke (2015) la comunicació mitjançant l'ordinador i els dispositius mòbils es realitza principalment a través de les xarxes socials com Twitter i Facebook, amb milions d'usuaris de totes les edats, però són els més joves els que més les utilitzen com a eines virtuals de comunicació.

Pinya i Salomó et al. (2015) defineixen les xarxes socials com estructures socials formades per actors, usuaris individuals o organitzacions amb relacions interdependents que generen algun tipus de connexió. Segons De Haro (2010) podem definir-les amb la Teoria de Grafs com un sistema de nodes (individus) connectats per arestes (relacions). En definitiva, una xarxa social digital és un espai virtual on les persones s'interrelacionen per nexes comuns.

Per tal de contextualitzar aquesta nova situació socioeducativa és necessari parlar de l'origen del nou paradigma que ha suposat l'evolució cap a la societat digital, i que ens du a considerar la utilització de les xarxes socials com una eina educativa.

2.2.1 La societat xarxa

La revolució digital ha donat pas a una societat basada en les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Castells (1996) ens parla de la Societat Xarxa, que s'organitza al voltant de xarxes d'informació formades pel que ell anomena nodes, és a dir, estructures obertes interconnectades on no hi ha un centre, un nou sistema social obert i dinàmic en continua transformació que naix de la revolució tecnològica.

En aquest nou context Internet constitueix la base al voltant de la qual s'organitza el nou paradigma social. En la xarxa s'organitzen nodes d'informació i comunicació que conformen aquest nou sistema que és la forma organitzativa de la societat actual.

En la societat digital encara existeix la bretxa entre dos tipus d'individus, aquells que van nàixer abans de la revolució que va provocar Internet: immigrants digitals, i les noves generacions que són nadius digitals (Prensky, 2001).

És important aquesta distinció perquè en l'àmbit educatiu es fa més rellevant, ja que la majoria del cos docent pertany a les generacions analògiques, que han viscut el procés de digitalització, mentre l'alumnat és nadiu digital.

Com ja hem esmentat abans, els joves estan molt familiaritzats amb les noves tecnologies, saben com utilitzar els nous dispositius i programaris, però açò no significa que tinguen consciència del marc digital que els envolta i de les implicacions que té per al seu desenvolupament vital. El que planteja una nova situació educativa on les tecnologies de la informació i la comunicació han

d'estar al servei de nous processos d'aprenentatge en un context encara de transformació.

En aquest context l'espai d'aprenentatge supera els límits de l'aula física més que mai. La nova societat xarxa de Castells planteja un espai d'interconnexió on la font de coneixement, la informació, circula pels nodes de forma constant més enllà dels límits espaciotemporals. El que obliga a plantejar-se noves pedagogies per a la transmissió del coneixement.

Segons l'Enquesta sobre Equipament i Ús de les Tecnologies de la Informació i Comunicació en les llars (Instituto Nacional de Estadística [INE], 2017) l'ús d'Internet en la població de 10 a 15 anys és del 95,1 %, a més el 94 % de la població de 15 anys ja disposa de mòbil, dispositiu per excel·lència en aquest rang per a l'accés a la xarxa.

Amb aquestes dades no té sentit negar l'evidència que l'accés a internet és habitual a l'alumnat del segle XXI, per tant és adient adaptar els espais educatius a la nova tendència d'hyperconnexió, enfront de les prohibicions.

En aquest punt considerem de rellevància parlar del cas de França², país on recentment s'ha prohibit l'ús de mòbils en les escoles i els instituts a partir del pròxim curs. Amb aquesta mesura es pretén combatre el ciberassetjament o el cibersexisme a les aules. Però encara ha de ser validada pel Senat, i els detractors la consideren inútil. La proposta de llei estableix excepcions en els llocs on el reglament intern dels centres autoritzen, i considera que l'ús dels mòbils és incompatible amb la millora del clima, limita les interaccions socials i l'activitat física en el temps d'esplai. I pensen que la prohibició garantirà la major concentració de l'alumnat. Aquesta proposta no afecta l'ús pedagògic dels dispositius dins un projecte educatiu controlat pel cos docent.

² Francia prohíbe los teléfonos móviles en las escuelas a partir del próximo curso. (8 de Juny de 2018). La Vanguardia. Recuperat de: <http://www.lavanguardia.com/internacional/20180608/444207686744/francia-moviles-colegios.html>

Enfront d'aquesta postura, considerem que el que es fa necessari és l'ensenyament del bon ús d'aquesta poderosa eina i de les possibilitats que ofereix més enllà de l'oci.

Majoritàriament, en l'actualitat l'ús educatiu de les noves tecnologies és més com un instrument d'adaptació dels mitjans analògics a la versió digital, s'utilitzen les mateixes eines tradicionals, com el llibre de text, però adaptades al format digital.

Ens trobem en un nou context d'aprenentatge sorgit de la Web 2.0 que De Haro (2010) defineix com un nou espai col·laboratiu on els usuaris interactuen entre si per elaborar i construir nou coneixement a l'abast de tots, amb el consegüent augment exponencial de flux d'informació.

Les característiques de la Web 2.0 són aplicades a l'àmbit educatiu: la col·laboració, la lliure difusió d'informació i la generació de continguts propis per a la construcció del coneixement social, i donen lloc a l'educació 2.0. (De Haro, 2010). Hi ha tres dimensions que segons De Haro (2010) constitueixen aquesta educació:

En primer lugar están las actitudes que caracterizan la cooperación en la Sociedad del Conocimiento. En segundo, las habilidades o capacidades que deben desarrollar los alumnos a nivel personal y, por último, las competencias que deben adquirir para poder desenvolverse en la Sociedad del Conocimiento. (De Haro, 2010, p. 29)

Encara trobem alguns aspectes que evidencien la insuficient inclusió d'aquestes dimensions en l'educació. Segons es desprèn d'una enquesta al professorat (Proyecto Tecnología de la Información y Comunicación en el Sistema Escolar [TICSE] 2.0, 2011), l'ús a l'aula dels recursos que ofereix la Web 2.0 com ara blocs, xarxes socials, wikis... no es percep com una obligació pel 46 % del professorat, enfront dels que si que consideren la seua utilització a la pràctica docent. De la mateixa manera el 44% dels docents considera que l'alumnat no està suficientment capacitat per al treball col·laboratiu en els nous entorns comunicatius.

2.2.2 Les xarxes socials com a eina educativa

En l'actualitat existeixen moltes xarxes socials digitals que es poden estructurar segons criteris de temàtica, finalitat, contingut, accessibilitat... Però farem una classificació més general atenent a la proposada per autors com Ponce (2012) i De Haro (2010), agrupant-les en dos grans categories, verticals, que fan referència a aquelles més especialitzades i horitzontals, més generals:

- Horitzontals o generals: són totes les que no tenen una temàtica definida i que se centren en els contactes. Totes tenen la mateixa funció: generar llistes de contactes que comparteixen continguts. Les més destacades d'aquest bloc són: Facebook, MySpace, Orkut, Tuenti o Google+ entre d'altres.
- Verticals o especialitzades: en aquest bloc s'inclouen totes les xarxes centrades o especialitzades en els interessos dels seus usuaris. Són, per tant, xarxes centrades en la temàtica que tracten, l'activitat desenvolupada o el contingut que comparteixen. (Ponce, 2012 en Pinya i Salomó, 2015, p.11)

Atenent aquesta distinció ens centrarem en el nostre objecte d'estudi: les xarxes socials horitzontals. Encara que la concepció generalitzada que tenim d'aquestes és com espai d'oci, plantejarem les seues possibilitats com un nou recurs educatiu.

Com ja esmenten García i Martí (2012) l'ús d'aquestes xarxes amb finalitats educatives afavoreix l'aprenentatge col·laboratiu i l'intercanvi d'informació:

A més, la xarxa social actua com a centre global de recursos, en integrar-hi aplicacions diverses, apropa l'aprenentatge formal i l'informal, afavoreix el desenvolupament de les habilitats lingüístiques i comunicatives mitjançant l'hipertext que es configura amb la combinació de codis verbals gràfics i sonors, i la interacció comunicativa que es genera a través de la conversa i el debat a la xarxa. D'aquesta manera, cada usuari esdevé emissor i receptor de textos diversos. (García i Martí, 2012, p. 111)

Les xarxes socials³ són un punt de trobada molt atractiu per als adolescents, on són usuaris habituals i participatius. Però la consideració que tenen d'aquestes és com un espai d'oci, no contemplant les seues possibilitats educatives.

En l'Enquesta sobre Equipament i Ús de les Tecnologies de la Informació i Comunicació en les llars (Instituto Nacional de Estadística [INE], 2017) trobem que el 67,6% dels usuaris d'Internet participa en xarxes socials generals com Facebook, Twitter o YouTube. I els més participatius són els joves de 16 a 24 anys amb un 90%.

I segons l'Estudi Anual de Xarxes Socials 2017 (Interactive Advertising Bureau [IAB] Spain, 2017) les xarxes socials amb més usuaris són: Facebook (91%) seguida de WhatsApp (89%), YouTube (71%) i Twitter (50%). Aquest estudi també apunta que Instagram és la xarxa social que més usuaris ha guanyat.

Les xarxes socials digitals exerceixen una potent atracció sobre la població adolescent, segurament per la seua capacitat de contacte amb altres persones sense limitacions espacials ni temporals. Formen part de les seues vides i de les rutines diàries, donar una ullada als perfils, interactuar amb publicacions d'altres usuaris, fer comentaris, enviar missatges... i participar amb la creació de publicacions pròpies.

A més a les xarxes socials es dibuixa un nou esquema de comunicació amb emissors i receptors múltiples que se situen al mateix nivell. L'usuari és més que mai productor, genera continguts, idees... per tant augmenta el seu protagonisme. Tots aquests aspectes són els que atrauen la població adolescent cap a l'ús de les xarxes socials digitals.

Pensem que una manera de motivar a l'alumnat per a l'adquisició d'un aprenentatge significatiu és apropant-nos a aquelles coses que els atrauen i que poden donar lloc a espais educatius, i aquest és el cas de les xarxes socials. La seua aplicació com una eina educativa pot augmentar la seua

³ L'edat mínima permesa per a l'accés a les xarxes socials és de 14 anys.

motivació per aprendre, ja que és un entorn conegut i proper per als adolescents.

2.3 Xarxes socials a l'aula de secundària

Les xarxes socials tenen un gran potencial comunicatiu, però també informacional i creatiu. Són un espai d'interacció molt adequat per al treball cooperatiu per la seua capacitat d'emmagatzemar i compartir coneixement. De Haro (2010) afirma que són un mitjà idoni per a la creació de comunitats virtuals i grups d'aprenentatge per les seues característiques comunicatives, les nombroses formes d'interacció i la capacitat que ofereixen per crear diferents i nombrosos objectes digitals. També considera que les xarxes socials són útils com a espai de formació per al professorat, on es poden compartir dubtes, experiències, inquietuds... amb altres professionals.

Tal com defensa Domingo (2013) a partir d'ara, les xarxes socials són una eina pedagògica indispensable. Un recurs a l'abast de tots en el qual podem treballar aspectes tan importants com les competències bàsiques.

Principalment la competència digital, que és clau per conèixer i aprendre a fer un bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, per fomentar la creació de continguts en l'espai digital, i per saber i aplicar les normes de seguretat i privacitat. Aspectes que es poden assolir utilitzant les xarxes socials com un recurs educatiu.

Però també altres competències clau com les competències socials i cíviques, necessàries per a la integració en la realitat social actual, de la que les xarxes socials són un reflex. La competència d'aprendre a aprendre, perquè en aquest espai virtual és rellevant el protagonisme que adquireix el mateix individu, i que potència l'aprenentatge eficaç i autònom. Així com el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor.

Les xarxes socials també poden ajudar en l'adquisició de la competència en consciència i expressions culturals. Les manifestacions culturals i artístiques

disposen d'un espai de divulgació en les xarxes socials, pel que són un bon recurs per al desenvolupament d'aquesta destresa clau en l'alumnat. Un exemple és el ressorgiment de l'interés per la poesia, que troba un lloc de divulgació per als autors més joves en xarxes com Twitter, apropant-se de manera significativa al col·lectiu més jove.

I per descomptat, la competència en comunicació lingüística, present i necessària en tota acció comunicativa. A les xarxes socials es desenvolupa una constant interacció entre usuaris, un lloc d'expressió pròpia i d'interacció amb altres mitjançant diferents formats i suports, on el llenguatge, la llengua, són factors clau per a la comprensió, interpretació i expressió d'idees, pensaments, opinions, conceptes... Com afirma Lara (2011):

En cierta medida, estas competencias están siendo ejercitadas de manera informal fuera de los ámbitos de la escuela, puesto que buscar información, conversar en sus grupos de interés y producir sus propios mensajes multimedia son las prácticas habituales de los más jóvenes. Por tanto, nuestros alumnos escriben y leen más que nunca, pero lo hacen en otros soportes que no son el libro físico y mediante otros lenguajes que son más propios de la digitalidad. (Lara, 2011, p. 40)

És cert que aquest nou escenari en el qual es desenvolupa la tasca docent crea preocupació per la possible pèrdua d'algunes competències bàsiques:

Autores de relevancia dentro del mundo digital como Nicholas Carr se han mostrado pesimistas ante las competencias que, a su juicio, se están perdiendo por la utilización de las TIC. En concreto, Carr se refiere a la capacidad de leer con profundidad y concentración textos de una considerable extensión. Su observación coincide con el estudio realizado por la consultora Nielsen en 2008 donde se indica que los usuarios apenas continúan leyendo un texto en pantalla más allá de las primeras 200 palabras. Efectivamente, ambas interpretaciones confirman que se ha modificado la forma de leer y en consecuencia también de escribir –probablemente más diversificada y superficial– pero eso no quiere decir que se lea o se escriba menos que antes de la irrupción de las TIC. (Lara, Zayas, Arrukero i Larequi, 2009, p.10)

Amb les xarxes, les pantalles d'ordinadors i dispositius mòbils apareixen noves formes de comunicació, per tant també s'adquireixen noves destreses per a llegir, escriure... noves formes de pensament i d'estructuració mental.

La comunicació en xarxa es caracteritza per la presentació de continguts de forma fragmentada per la seua condició d'espai hipertextual que fa desaparèixer la linealitat. Aquesta condició implica un canvi en els hàbits de lectura, de recerca de la informació que es completa des de diferents fonts i plataformes i que permet intervindre en la creació i transformació dels continguts. A més permet l'ús de diferents llenguatges i formats de text, sons, visuals, gràfics... Fernández, González i Pérez (2015) conclouen que:

Las redes sociales configuran una nueva forma de comunicación oral, escrita y audiovisual que debe estar presente en las aulas de lenguas. Se deben trabajar con propósitos didácticos claros dentro de actividades con sentido y funcionales para el alumnado, y evaluarse a partir de los correspondientes indicadores de evaluación, para generar una mejora real en los usos comunicativos. (Fernández, González i Pérez, 2015, p. 14)

Cal treballar per una educació disruptiva⁴, per transformar els processos d'aprenentatge del model d'educació tradicional, que es troba obsolet, per afrontar les condicions de la nova societat digital.

Hem de treballar en alternatives innovadores d'aprenentatge adequades a les condicions reals dels nous marcs comunicatius. Compartim la reflexió de Arruñada (2016) que diu:

Es evidente que las redes sociales son esenciales en la vida de los adolescentes, a través de las cuales se relacionan e intercambian información de diverso tipo, siendo esta información más significativa para ellos que cualquier conocimiento abordado en sus clases. Entonces, ¿por qué no aprovechar esta influencia en las aulas para el aprendizaje de los alumnos y alumnas de secundaria? (Arruñada, 2016, p. 309)

⁴ Parlem d'educació disruptiva com una nova forma d'educació que treballa per la transformació del sistema educatiu tradicional.

2.3.1 Xarxes socials a l'aula de Llengua i Literatura

Des de l'aula de llengua i literatura hem d'incorporar els nous paràmetres comunicatius a la didàctica, amb l'objectiu de l'alfabetització de l'alumnat per a la seua integració personal en la cultura digital. Les xarxes socials són un recurs més que podem utilitzar en l'aula per treballar l'ús de la llengua escrita, millorar la comprensió i l'expressió, així com l'ortografia. A més donen la possibilitat de reforçar valors fonamentals com la tolerància i el respecte.

Aquest nou recurs augmenta la motivació dels alumnes perquè uneix l'atractiu que suposa l'ús de les xarxes socials amb les necessitats comunicatives de l'etapa adolescent.

L'objectiu del professorat a l'aula és el de formar persones competents i integrades en la nova societat digital, pel que cal desenvolupar les competències clau adaptades a aquest nou paradigma social. Tal com comenten Rodríguez i Achugar (2015):

A l'aula de llengua i literatura, l'impacte de les xarxes socials s'observa en les dificultats que plantegen avui en dia aspectes com ara la lectura de llarg alè – encara que el volum de les lectures variades i breus hagi augmentat – o la comprensió lectora, menys complexa i crítica segons alguns estudis, o mostra d'un nou tipus d'anàlisi, segons uns altres. Això, no obstant, és indubtable que les xarxes socials obren les portes de l'aula a destinataris nous i obliguen a reformular la noció de *competència en comunicació lingüística*. (Rodríguez i Achugar. 2015, p. 7)

Des de l'aula de llengua hem de treballar els continguts del currículum de secundària, i les xarxes socials són un recurs que cal tindre en compte per a adaptar les propostes didàctiques a la realitat de l'alumnat. A més, segons l'estudi de Tölke (2015) la interacció comunicativa que es produeix en les xarxes socials crea un espai molt interessant per a les llengües minoritàries, que pot afavorir la normalització lingüística i augmenta la divulgació i les possibilitats d'ús de la llengua.

Mitjançant les xarxes socials digitals podem treballar molts dels continguts generals i específics del currículum de secundària de València, llengua i literatura. Des de l'espai que ofereixen podem crear tasques que afavorisquen l'assoliment d'algunes de les destreses bàsiques com són la lectura i l'escriptura.

Des de les situacions comunicatives que es creen a les xarxes socials podem treballar la participació en debats i conversacions virtuals. Així com el foment de valors com solidaritat, tolerància o respecte, integrats al currículum de secundària. També podem fer servir aquest recurs per a fomentar el treball cooperatiu, i participar activament en les xarxes socials amb fins educatius mitjançant tasques col·laboratives i treball en grup.

Ensenyar a fer un bon ús de les xarxes socials també ens ajuda a adquirir hàbits i conductes de protecció de la privacitat i fer front a les males pràctiques com el ciberassetjament, present en els continguts del currículum. Així com conèixer els drets d'autor i les llicències de comunicació. Analitzar el públic destinatari per adaptar el missatge en funció d'aquest, l'adequació textual i la promoció de l'ús no discriminatori del llenguatge.

L'alumnat de hui sí que llig i escriu, però adaptant-se al context que l'envolta. Ara més que mai fan ús de la capacitat de síntesi per expressar-se a les xarxes socials, contenen les seues vivències, inquietuds i reflexions utilitzant textos acompanyats d'imatges, vídeos, símbols... I lliguen publicacions amb aquestes característiques.

Per a ells les xarxes socials són font d'informació i coneixement i és important ensenyar a seleccionar de forma crítica els continguts valuosos i fiables. Apropar-les a l'àmbit educatiu els ajudarà a tindre una visió més crítica i fonamentada sobre el flux d'informació constant que circula per les xarxes i es troba al seu abast, a saber seleccionar adequadament les fonts d'informació fiables i contrastades.

Aquest recurs ens serveix per a treballar lèxic, gramàtica i ortografia. També els continguts literaris mitjançant la divulgació de fragments de textos literaris, la creació de propis, com per exemple, microcontes, poemes o qualsevol format adequat a la creació de contingut a les xarxes socials.

Per totes aquestes raons considerem que és positiu utilitzar les xarxes socials com a estratègia didàctica, i proposem l'ús d'aquest espai virtual com una font d'aprenentatge formal, especialment en l'aula de llengua i literatura, amb l'avantatge que ens permeten treballar de manera transversal els continguts. Compartim els arguments sobre l'ús de les xarxes socials de Fernández, González i Pérez (2015):

Cal plantejar un treball ordenat i sistemàtic al seu voltant a les aules de llengües, que desenvolupi les competències comunicatives de l'alumnat, que millori l'eficàcia i la qualitat de la interacció que s'hi produeix i que el faci conscient de les implicacions que comporta utilitzar-les. D'altra banda, també pot ser interessant utilitzar les xarxes socials com una estratègia didàctica i com un mitjà per vehicular propostes innovadores de treball amb les llengües que donin més sentit al fet d'utilitzar-les en els contextos educatius. (Fernández, González i Pérez, 2015, p. 10)

El seu ús ajuda a la creació de la comunitat educativa per la possibilitat de participació que dona a tots els agents el seu caràcter obert i públic. Som conscients de la realitat dels centres educatius, que pateixen una manca d'infraestructura necessària, també del difícil accés dels alumnes a la xarxa en els centres, on està restringit l'accés a la connexió sense fil dels dispositius electrònics.

Pensem que la inclusió de les xarxes socials en la pràctica docent suposa un esforç afegit del professorat per adaptar-se i considerem necessari l'accés del cos docent a la formació adequada i als mitjans necessaris per a poder implementar aquesta eina a les seues aules.

2.3.2 Poesia a les xarxes socials

El sorgiment i generalització de l'ús de les xarxes socials ha suposat una transformació en la creació i divulgació literària, i concretament del gènere poètic. Molts autors joves troben un nou espai de comunicació on expressar la seua obra aconseguint aplegar a un públic lector que no troben en un altre lloc. La capacitat d'abast de les xarxes socials supera tots els altres mitjans de comunicació.

Com ja hem comentat abans, els adolescents, i la població en general, llig i escriu més que mai. Pot ser que la qualitat de la lectura s'ha vist reduïda, però ha augmentat la quantitat de gent que llig, inclús gent que mai ha tingut hàbit lector. I considerem que, amb el temps, aquest creixement durà a una millora en la qualitat. Els comptes i perfils a les xarxes, com Twitter o Instagram, d'autors literaris tenen milers de seguidors, i molts d'ells són part de l'alumnat que trobem als centres.

La població adolescent usuària habitual de les xarxes socials rep amb interès i curiositat les publicacions dels poetes, que han trobat un públic que els llig i augmenta la difusió de les seues creacions. Utilitzant un llenguatge més proper i amb temes que afecten directament a la joventut, la poesia s'ha fet un lloc en aquest col·lectiu, que a més de llegir també participa en la difusió, inclús animant-se a la creació. En definitiva, les xarxes socials han fet de la poesia un gènere més accessible⁵.

A més de crear noves formes de llegir també han donat pas a noves formes d'escriure, pel que fa a les creacions literàries podem parlar de nous formats, com la micropoesia o el microrelat, molt habituals en xarxes com Twitter.

Troben algunes accions que es desenvolupen a les xarxes socials que ajuden a la divulgació de la poesia en català, com la iniciativa del portal lletrA de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), plataforma especialitzada en literatura en català, per fer visible a la xarxa la poesia catalana. Aquesta acció coincideix amb la celebració del Dia Mundial de la Poesia i proposa la publicació en les

⁵ La poesía se reinventa en las redes. (3 de Juliol 2010). El País. Recuperat de: https://elpais.com/elpais/2015/06/26/masterdeperiodismo/1435344104_238749.html

xarxes socials de versos d'autors catalans agrupant-los amb les etiquetes *#jolgeixo* i *#poesiacatalana*. (Annex 1)

2.3.3 Twitter com a recurs educatiu

Twitter és una xarxa categoritzada com microbloggin, que permet enviar i publicar missatges o tuits⁶ de text breus amb una llargària màxima de 240 caràcters, acompanyats d'imatges o vídeos.

Els elements bàsics d'aquesta xarxa són: l'autor (@) que identifica el propietari del compte o perfil, l'etiqueta (#) que funciona com una identificació temàtica, que facilita el seguiment dels missatges categoritzats baix la mateixa etiqueta, i el retuit, que s'utilitza per a citar o re publicar les creacions d'altres usuaris i que simbolitza un reconeixement social.

Twitter presenta alguns avantatges enfront d'altres xarxes socials per a treballar en les aules. Per una banda els perfils són públics, per la qual cosa no és necessari crear un compte personal per accedir a la xarxa, per tant és una xarxa no invasiva de la privacitat. A més no exigeix reciprocitat, és a dir, que no cal fer-se amic de ningú per poder llegir els seus missatges i participar de les converses virtuals. Cosa que la converteix en un espai de discussió molt interessant.

Pensem que Twitter és una eina adequada per a treballar en l'aula de llengua i literatura. Com diu Peña (2012) té una gran potencialitat per a treballar la competència comunicativa, partint de la construcció d'un text limitat, que desenvolupa la capacitat de síntesi, fomenta l'escriptura creativa, la creació lèxica i semàntica i contribueix al desenvolupament de la competència digital. D'acord amb Lara (2011):

Twitter es un nuevo medio de comunicación que ha generado su propio código comunicativo y unas pautas de interacción también específicas, como flujo

⁶ Tuit, traducció de la paraula en Anglès: *Tweet*, que fa referència a l'acció de tuitar, publicar missatges a la xarxa Twitter. En català també es fa servir la denominació 'piular', que és la traducció del verb anglès *tweet*. Però en aquest treball farem servir *tuit*.

constante de información, de pensamientos y de ideas. El uso de Twitter en el aula cumple el doble objetivo de ejercitar tanto la competencia lingüística como la competencia digital en un contexto real, puesto que requiere de un entrenamiento sobre los códigos técnicos, funcionales y comunicativos de este medio de relación social en línea que es hoy empleado por millones de usuarios en todo el mundo. (Lara, 2011, p.39)

2.3.4 Experiències educatives a l'aula de secundària

La utilització de les xarxes socials com a recurs educatiu és molt innovadora, però hi ha projectes interessants que una part del professorat està implementant en les seues aules.

Pinya i Salomó, et al. (2015) ens mostra alguns projectes i activitats amb xarxes socials. Un exemple és el taller: *Tot queda a la Xarxa*, implementat a l'aula d'anglès d'un centre públic de Barcelona, i que ha estat inclòs dins de l'àrea de llengua anglesa. Aquest naix d'una necessitat detectada de guiar i educar l'alumnat en l'ús de les xarxes socials. I amb ell es treballen de forma transversal els continguts del Pla d'Acció Tutorial, la competència digital i les competències de l'àrea de llengua anglesa.

El taller forma part de la programació de l'assignatura d'anglès de 3r d'ESO. Prèvia autorització de les famílies, l'alumnat crea un compte personal a Twitter, en el qual, mitjançant les publicacions, s'ensenya als alumnes a fer un bon ús de la xarxa Twitter, gestionant de forma correcta la informació que es publica i tenint cura dels aspectes relacionats en la privacitat. Totes les intervencions són en anglès, es treballa l'expressió i la comprensió escrita, el vocabulari i la gramàtica, a més de tractar temes com el ciberassetjament que donen peu a crear debats a classe amb la consegüent pràctica de l'expressió oral.

Rosario Peña, et al. (2012) també recull una experiència educativa amb Twitter amb alumnat de 1r i 2n d'ESO. Les activitats plantejades comencen amb la commemoració del dia de Sant Valentí, en què amb l'etiqueta *#tehedichoquetequiero* proposa la creació de textos poètics breus per treballar les figures literàries i el sentiment líric. L'alumnat ho compartirà a Twitter amb

l'etiqueta esmentada. L'objectiu és donar a conèixer a l'alumnat les noves formes de creació poètica.

Una altra experiència educativa que volem destacar és la tertúlia literària en Twitter: *Llegim i Piulem* (@llegimipiulem). Un projecte en el qual, a partir de la selecció d'una obra escrita en català, es proposa la seua lectura per posteriorment convidar a la participació dels usuaris de la xarxa en una tertúlia sobre l'obra triada (Santacruz, 2015). L'autora destaca les possibilitats que ofereix la transposició a l'aula d'aquesta activitat per a treballar qüestions literàries tractades en l'assignatura durant el curs, considera que aquesta és una experiència de construcció de coneixement compartit que millora la formació literària.

A l'assignatura Complements per a la formació disciplinària del Màster també vam realitzar una pràctica amb la xarxa Twitter. Un seminari obert per reflexionar i extraure conclusions a partir d'una lectura de l'autor Don Finkel. L'activitat consistia en, una vegada llegit el text, publicar tuits amb l'etiqueta *#Finkel18*, amb comentaris i reflexions sobre la lectura, per finalment extraure conclusions a classe sobre el que ens havia suggerit el text.

Són moltes les possibilitats que ofereixen les xarxes socials per treballar diferents continguts i matèries. Aquesta és una eina amb grans possibilitats d'adaptació per poder treballar a les aules.

3. MARC METODOLÒGIC

3.1 Tipus d'investigació

Per a la realització del treball hem seguit el mètode d'investigació-acció, de caràcter qualitatiu, mitjançant la intervenció a l'aula basada en la investigació, amb l'objectiu de generar coneixement i comprensió d'una situació educativa i a l'hora generar propostes d'actuació.

Procedirem a la recollida d'informació, per tal d'interpretar-la i analitzar-la. Amb la intenció de contribuir a la reflexió sobre la pràctica educativa i social, que té com a objectiu millorar, transformar i innovar (Sandín, 2003).

En el cas objecte d'estudi se'ns planteja una divergència entre la realitat social i l'educativa que ens motiva cap a aquesta investigació. La realitat social de l'alumnat està immersa en el món digital, internet i les xarxes socials, que són part de la seua vida. Pel que fa a la realitat educativa, pensem que hi ha possibilitat d'una major adaptació dels mètodes i recursos amb l'aplicació de les TIC, mitjançant les quals podem apropar la tasca educativa al context social en el qual es desenvolupa l'alumnat.

3.2 Objectius i hipòtesi

L'objectiu principal d'aquesta investigació és analitzar les possibilitats i la integració de les xarxes socials, i més concretament Twitter, com a recurs didàctic a l'educació Secundària.

A partir d'aquest objectiu principal, plantegem els següents objectius específics:

- Avaluar l'actitud de l'alumnat davant la implementació de les xarxes socials com recurs didàctic a l'aula.
- Investigar el coneixement i l'ús de les xarxes socials per part del professorat.

- Analitzar l'aplicació didàctica de Twitter en la matèria de Valencià. I avaluar els resultats de la seua aplicació pràctica en activitats a l'aula.

Per al desenvolupament d'aquesta investigació partim de la hipòtesi que l'ús de les xarxes socials com a eina educativa és un recurs eficaç per a fomentar l'aprenentatge significatiu. De manera secundària aquesta investigació pretén demostrar:

- La possibilitat d'utilització de Twitter per treballar els continguts de Llengua i Literatura de forma significativa i motivadora.

- La utilització de les xarxes socials digitals a l'aula augmenta la motivació de l'alumnat.

- La necessitat de formació del professorat en l'ús de xarxes socials com a recurs educatiu.

3.3 Disseny i fases de la investigació

Per tal de dur a terme aquesta investigació seguim els set passos que plantegen Penalva i Mateo (2006):

- 1) Plantejament del problema
- 2) Selecció del que s'observarà
- 3) L'entrada a la comunitat
- 4) El contacte quotidià
- 5) L'observació i el registre de la informació
- 6) La finalització de l'observació
- 7) L'anàlisi

(Penalva i Mateo, 2006, p.74)

Atenent aquest esquema estructurarem la nostra investigació en les fases d'observació, recerca bibliogràfica, pràctica a l'aula, enquestes i anàlisi.

Quant a l'observació la idea del treball naix a partir de les pràctiques en un institut de secundària de la ciutat de València. Fem observació directa per a la recollida d'informació a l'aula per tal de conèixer la pràctica docent habitual del professorat. És una observació participativa que “es basa en la interacció social entre l'observador i el grup o col·lectivitat a la qual s'observa” (Penalva i Mateo, 2006, p. 75).

Com a font d'investigació secundària utilitzem la recerca bibliogràfica, per a posar en context l'objecte d'aquest treball. Com afirmen Penalva i Mateo (2006) “en ciències socials, totes les dades i les informacions necessàries per al desenvolupament de la investigació que no són produïdes per l'investigador” (p. 83) seran considerades fonts secundàries. En aquesta fase hem consultat documentació de fonts diverses com llibres, revistes i articles electrònics, així com fonts de dades estadístiques, barrejant la documentació escrita amb la recerca per internet. Mitjançant les quals hem trobat justificació teòrica per dur a terme la nostra investigació i a més ens ha permès conèixer nombrosos casos pràctics d'aplicació per part del professorat.

Com part de la nostra observació participant fem una pràctica a l'aula, “per la qual l'observador entra en contacte amb els actors socials, els protagonistes de la situació objecte d'interés” (Penalva i Mateo, 2006, p. 77), mitjançant la interacció amb l'alumnat.

Per tal de comprovar la hipòtesi plantejada fem una proposta didàctica per a implementar a l'aula de Valencià: Llengua i Literatura de 4t d'ESO. Es tracta d'una una activitat amb la xarxa social Twitter.

Aquesta intervenció a l'aula naix a partir de la invitació que rep el departament de Valencià de l'institut per part del programa *Plaerdemavida* de l'emissora de ràdio Àpunt, per participar en una activitat col·laborativa amb altres centres educatius, que té com a objectiu la difusió de textos poètics preferiblement d'autors valencians. (Annex 2)

Mitjançant la xarxa Twitter el programa proposa als estudiants dels instituts que participen publicant textos de poesia valenciana, tots agrupats amb l'etiqueta *#plaerdepoesia*.

Considerem adient la participació en aquesta activitat perquè tracta alguns dels punts inclosos en la programació del curs i dels continguts del currículum de la matèria, com llegir textos literaris representatius, identificar l'autor i les seues característiques, interpretar fragments i relacionar-los amb el gènere, el context històric, artístic i cultural. I concretament la introducció a la poesia de la postguerra i contemporània.

Després de la posada en pràctica de l'activitat a l'aula hem considerat convenient la realització d'enquestes a docents i discents. Pensem que aquesta és "una tècnica de recollida de dades que pot fer un important servei a la investigació qualitativa" (Torres, 2004, p. 320).

L'enquesta a l'alumnat és de format tradicional amb preguntes tancades i obertes. La del professorat és un formulari web també amb preguntes tancades i obertes. Les dos estan plantejades per poder extraure conclusions sobre les consideracions dels dos col·lectius respecte als objectius i hipòtesis plantejades.

- Enquesta a l'alumnat (Annex 3): Després de la realització de la pràctica amb Twitter vàrem passar un qüestionari tradicional als alumnes de l'institut. Als de 4t d'ESO i també als de 3r, que no participaren en aquesta activitat, però amb els quals hem realitzat també una pràctica amb la xarxa social Instagram (Annex 4). Com que la nostra intenció és comprovar les possibilitats de la integració de les xarxes socials com un recurs didàctic en l'ensenyament a l'educació Secundària, hem considerat adequat incloure aquest col·lectiu en la realització de l'enquesta. El que es pretén en aquest qüestionari és conèixer els hàbits d'ús de l'alumnat respecte a les xarxes socials digitals i el seu punt de vista respecte a la utilització de les mateixes com eina d'aprenentatge a l'aula.

- Enquesta al professorat (Annex 5): Hem considerat important investigar sobre la pràctica docent amb xarxes socials, per la qual cosa hem plantejat un qüestionari, aquest en format digital, per fer un sondeig d'opinió del professorat i conèixer la seua opinió, interès i predisposició sobre la pràctica docent amb aquest recurs.

L'última fase de la nostra investigació és l'anàlisi dels resultats de la intervenció educativa. Sobre la informació obtinguda amb la proposta didàctica i les enquestes pretenem comprovar la hipòtesi i la consecució dels objectius plantejats.

3.4 Context i mostra

Aquesta investigació ha estat planificada per a l'estudi de l'alumnat de 4t d'ESO d'un institut de secundària de la ciutat de València. Aquest centre té al voltant de 650 alumnes i disposa aproximadament de seixanta professores i professors. Compta amb 15 departaments didàctics, amb una AMPA, col·lectius culturals, activitats complementàries i extraescolars (Revista *Escilat*, escacs, astronomia, teatre, música i comunicació; el curs d'alemany, viatges de final de curs, l'assistència a obres teatrals; i les activitats esportives).

Tots els cursos, el Consell Escolar decideix un tema interdisciplinari, activitat pedagògica de col·laboració interdisciplinària entorn d'un tema monogràfic que serà fil conductor per a articular les coordinacions d'Àrees, Departaments i Col·lectius Culturals i fomentar la relació entre els diferents estaments. El tema es treballarà durant tot el curs, marcant una part important de les activitats dutes a terme, que tenen la seua culminació amb unes jornades culturals celebrades en el mes d'abril.

El centre funciona en règim d'aula-grup, però bastants classes (flexibles, desdoblaments, tallers, gimnàs, etc.) es fan en altres espais. L'institut està en projecte de condicionament de mitjans TIC, així algunes aules disposen d'ordinador i compten amb aula d'informàtica, però no és suficient per a cobrir les necessitats educatives del centre. Des de totes les aules i departaments és

possible accedir a Internet per cable, i des d'algunes també a través de wifi. A més hi ha tres aules amb pissarres digitals interactives.

L'institut està situat en la zona perifèrica de València. El percentatge d'emigrants de fora de l'estat espanyol se situa al voltant del 20%. L'alumnat és majoritàriament castellanoparlant i escolaritzat en el Programa d'Incorporació Progressiva (PIP).

Plantegem aquesta investigació amb el recolzament del departament de Valencià, que està format per un cap de departament i quatre professores.

La mostra està formada per 55 alumnes de l'institut que estan cursant els nivells de 3r (17 alumnes) i 4t d'ESO (38 alumnes).

I per altra banda per 68 docents que han participat en l'enquesta digital, procedents de diferents centres educatius i matèries, encara que la majoria d'ells realitzen la seua tasca docent a centres de secundària. Una mostra que considerem prou representativa per a poder extraure conclusions sobre l'objecte de la nostra investigació.

4. TWITTER A L'AULA DE LLENGUA I LITERATURA

4.1 Proposta didàctica #Plaerdepoesia

Durant les pràctiques a l'Institut el departament de valencià va rebre una invitació per participar en un programa especial dedicat a la poesia en les xarxes socials a l'espai *Plaerdemavida* d'Àpunt Ràdio.

La proposta era fer tuits amb poemes o fragments de poemes mitjançant la xarxa Twitter des de les classes dels instituts que hi volgueren participar. També participaren en el programa com a convidats la poetessa Maria Josep Escrivà i el periodista i divulgador de poesia Francesc Piera. (Annex 6)

L'emissió del programa d'una hora de duració era en directe, durant la qual es va parlar de poesia amb els convidats, es va fer entrevistes al professorat dels instituts participants, i es llegien els tuits publicats per l'alumnat. Per a agrupar tots els tuits usàrem l'etiqueta *#PlaerdePoesia*. (Annex 7)

Consideràrem que era una oportunitat per posar en pràctica l'ús de les xarxes socials com a recurs per treballar els continguts de la matèria. Per la qual cosa vàrem proposar al departament la participació dels alumnes de 4t d'ESO.

Aquesta pràctica es va realitzar en diferents sessions. Una prèvia a l'emissió en cada classe de quart, per explicar l'activitat i preparar els continguts, la sessió d'emissió del programa i una altra posterior:

- 1a sessió

Per preparar l'activitat vam comentar a les classes la proposta i la invitació de l'emissora de ràdio. També preguntàrem a l'alumnat sobre el seu coneixement i ús de la xarxa Twitter. Una vegada explicada l'activitat organitzàrem les classes per grups de 4-6 persones per fer una recerca i tria de poemes amb els quals participarien en el programa.

Com que dins del context curricular del nivell trobem la poesia de postguerra i contemporània, vam convidar l'alumnat perquè se centraren en els autors i autores de l'època, encara que donàrem llibertat d'elecció. També vam preparar un recull de poemes per a aquells que els resultara més difícil la recerca.

Per a aquesta pràctica els alumnes podien utilitzar els mòbils i buscar a la xarxa informació, encara que els indicàrem algunes pàgines web de consulta i anàvem supervisant la tria.

Ajudàrem als grups a seleccionar els fragments, treballàrem amb alguns d'ells la comprensió dels poemes i també vam convidar a algunes alumnes a que participaren individualment publicant les seues pròpies creacions.

- 2a sessió

Aquesta correspon al dia d'emissió. Els grups ja tenien preparats els poemes per a participar en el programa. La selecció va ser revisada, per una banda pel format de text de Twitter, que els donava una limitació d'espai de 240 caràcters, per la qual cosa molts havien de triar un fragment de poema, i per altra, fer revisió de la correcció ortogràfica.

Per poder realitzar l'activitat demanàrem accés a la sala multiusos de l'institut on podíem reunir a gran part de l'alumnat. Es van agrupar les quatre classes de 4t d'ESO en dos aules (Annex 8). I vam crear un compte de Twitter de l'institut on publicar els tuits preparats, de manera que l'alumnat no haguera de fer ús dels seus comptes personals (Annex 9). La publicació dels tuits va estar supervisada, ja que ho feien des de l'ordinador de la sala.

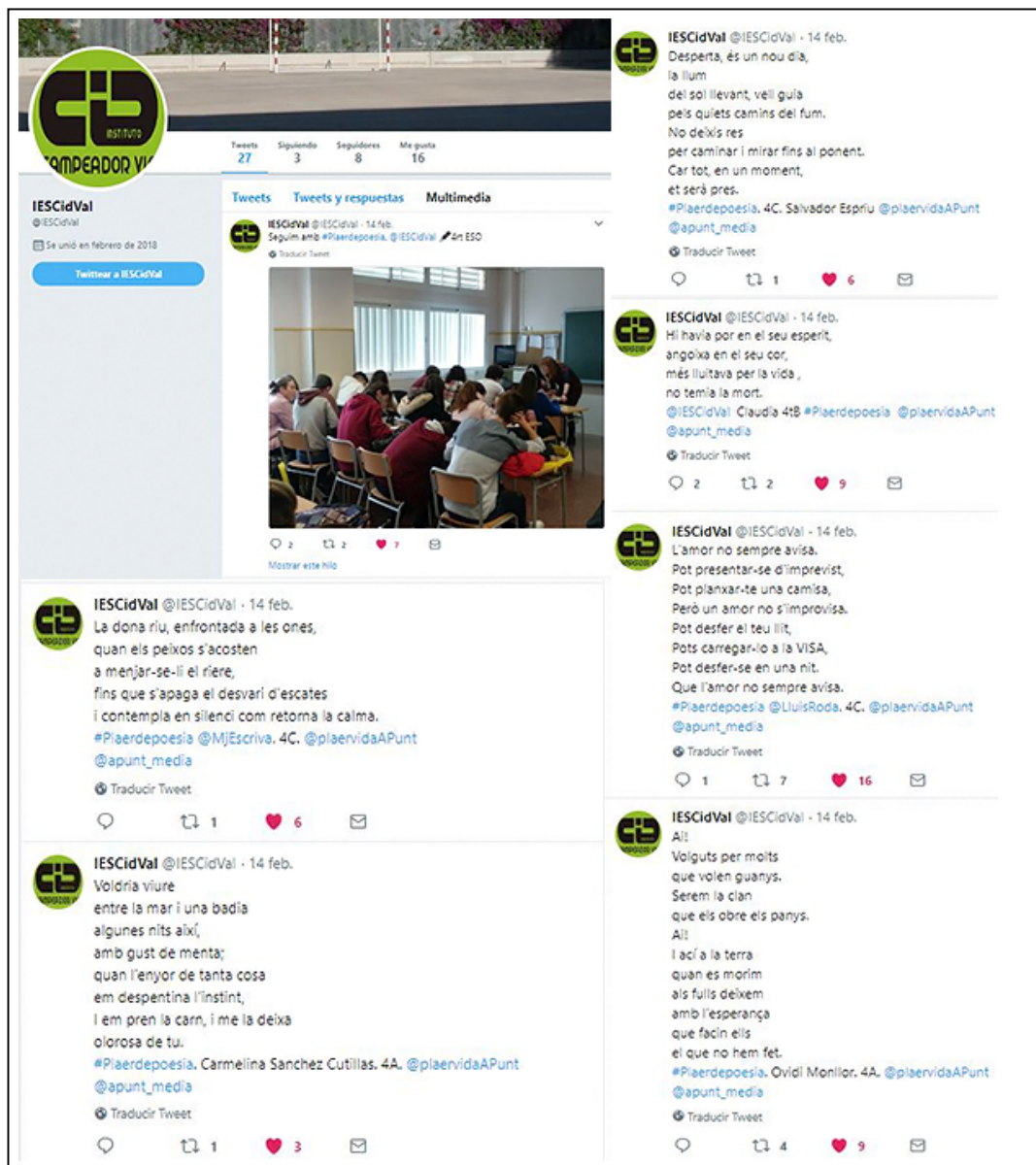

Figura 1. Mostra de les publicacions realitzades per l'alumnat en Twitter.

Les aules estaven preparades amb altaveus connectats per què tots escoltàrem l'emissió del programa en directe i projectàrem a la pantalla disponible a les aules la imatge del compte de Twitter per què pogueren fer un millor seguiment del programa.

Totes les publicacions estaven agrupades amb l'etiqueta *#Plaerdepoesia*. Els grups anaven participant per torns, i per mantindre la seua atenció vam passar un qüestionari individual que havien de contestar sobre el contingut del programa. (Annex 10)

Hem de dir que en aquesta activitat va participar tot el professorat del departament, també el d'altres matèries, que ens van cedir el seu temps de classe perquè tots els alumnes de quart hi pogueren participar. També va participar part de l'alumnat d'altres nivells com 1r i 2n de batxillerat. (Annex 11)

El programa va ser un èxit de participació amb 44 instituts de secundària i 2900 tuits de poesia. L'etiqueta *#plaerdepoesia* va ser tendència en l'àmbit geogràfic de València durant el dia, és a dir, que va ser un dels temes principals de les converses a la xarxa Twitter, amb una gran quantitat de persones tuitant i comentant les publicacions amb aquesta etiqueta. (Annex 12)

- 3a sessió

Per finalitzar plantejarem una activitat complementària. Mantenint l'organització de grups realitzarem una última tasca en la qual, a partir del poema triat per al programa de ràdio, haviem de contextualitzar-lo, fent una redacció amb informació de l'autor i l'època, a més d'adjuntar el poema complet escrit. (Annex 13)

Pel que fa a l'avaluació acordarem amb les professores de 4t que aquesta pràctica comptaria un 10% de la nota trimestral de l'assignatura i proposarem una rúbrica d'avaluació. (Annex 14)

4.2 Estudi de l'ús de les xarxes socials en l'alumnat i el professorat

Com ja hem esmentat abans, per tal de comprovar la viabilitat d'inclusió de les xarxes socials com un recurs educatiu més a l'aula, i després de dur a la pràctica la proposta didàctica amb Twitter, considerarem important analitzar les opinions i punts de vista dels discents i docents front a aquesta possibilitat. I per tal de valorar les possibilitats i l'acceptació d'aquest innovador recurs, varem considerar adequada la utilització de les enquestes com un instrument per a la recollida de dades que ens permetia analitzar i mesurar la valoració dels principals agents implicats.

Durant l'última setmana de pràctiques en l'institut vam passar un qüestionari a 55 alumnes de les classes de 3r i 4t d'ESO per conèixer el seu punt de vista sobre l'ús de les xarxes socials i l'aplicació com un recurs dins de l'aula.

Després de realitzar la pràctica amb Twitter i de llegir les enquestes de l'alumnat hem considerat necessari conèixer també la valoració per part del professorat. Pensem que és imprescindible saber la seua opinió professional, el seu punt de vista sobre la posada en pràctica d'aquest recurs.

Com les pràctiques ja estaven finalitzades pensàrem que era una bona opció crear un qüestionari virtual i demanar la col·laboració dels docents que tenim més a prop i els seus companys.

Hem arreglat un total de 68 enquestes, la majoria d'elles són de professorat de secundària. Entre les especialitats en què treballen hi ha 15 docents de valencià i 11 d'altres llengües com castellà, anglés i francès. La resta és variada, història, dibuix, informàtica, matemàtiques...

4.3 Resultats

A continuació exposarem els resultats obtinguts a partir de les enquestes a l'alumnat i al professorat, mitjançant les quals hem extret algunes de les conclusions més interessants de la nostra investigació.

4.3.1 Enquesta a l'alumnat.

Els resultats del qüestionari són que tots els enquestats disposen de telèfon mòbil amb accés a Internet i tots són usuaris de xarxes socials digitals. Les més utilitzades són Instagram, Youtube, Facebook i Twitter, com podem observar en la següent figura:

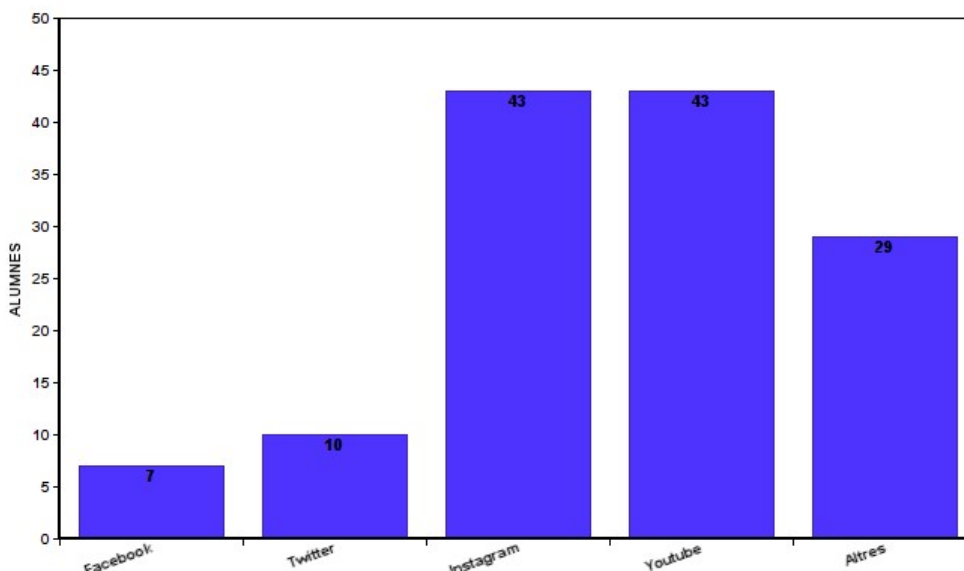

Figura 2. Xarxes socials més utilitzades.

Destaquem les dades de temps diari dedicat a l'ús de les xarxes socials, per què més del 50 % dedica entre 1 i 3 hores diàries, i quasi el 40 % dedica més de 3 hores.

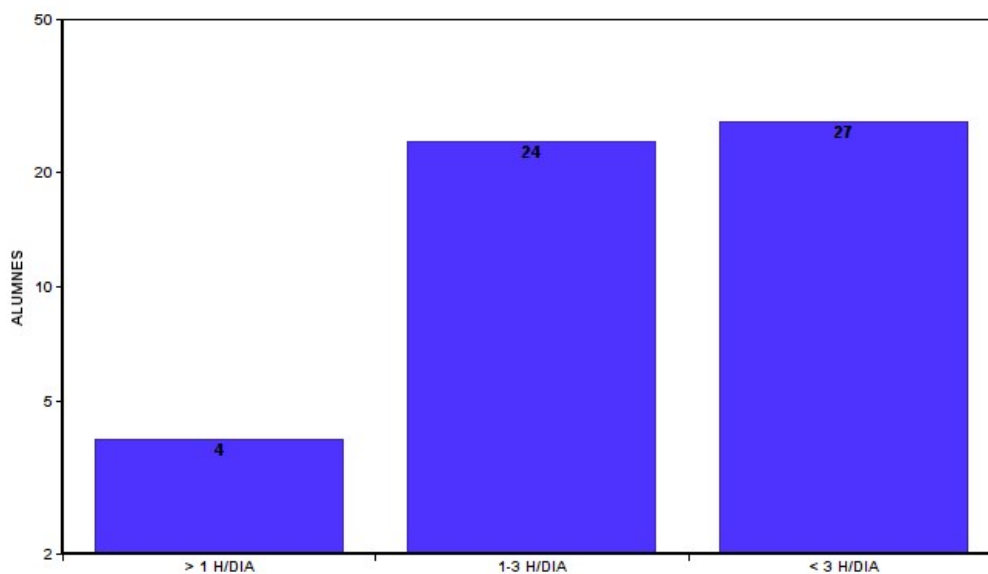

Figura 3. Temps diari dedicat a l'ús de les xarxes socials.

Quan preguntem per què utilitzen les xarxes el 90 % contesten que per a relacionar-se amb amics, i més del 75 % també per a informar-se, i el 35% manifesten utilitzar les xarxes socials per aprendre. Majoritàriament consideren que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en les seues vides.

Pel que fa a les xarxes socials relacionades amb el centre d'estudis tots coneixen els perfils i comptes oficials de l'institut, però menys del 50% en són seguidors.

La majoria afirmen haver utilitzat alguna vegada les xarxes socials per a activitats de classe. Hi destaca l'ús de Youtube, Twitter i Instagram. Les assignatures en les quals han treballat amb elles són: valencià, castellà, plàstica i música. Hem de dir també que la majoria fan referència a l'activitat de Twitter de la proposta didàctica d'aquesta investigació.

Finalment, sobre què els sembla treballar en classe amb xarxes socials més del 90 % tenen una actitud positiva. Consideren que és interessant per què és una eina que ells utilitzen habitualment, pensen que és una forma de modernitzar les pràctiques educatives, i els agrada la possibilitat de poder fer ús amb finalitats didàctiques.

Afirmen que fan les classes més entretingudes i actives i ajuden a trencar la rutina. També parlen del fet que els dóna la possibilitat d'una millor comunicació amb els companys i els professors i els ajuda a fer un ús més adequat de les xarxes. (Annex 15)

Sobre la qüestió de si pensen que les xarxes socials són realment un bon recurs per a l'aprenentatge, en general afirmen que sí. Consideren que aprenen més ràpidament per què tenen un millor accés a la informació i més fàcil. També comenten que és un recurs que millora la relació amb els companys i professors. Com a aspecte negatiu, algunes persones pensen que no tota la informació que trobem a les xarxes és fiable. (Annex 16)

4.3. 2. Enquesta al professorat:

Aquesta enquesta segueix el mateix model que la de l'alumnat, inclou preguntes amb respostes múltiples i preguntes amb respostes tancades (SI/NO) i obertes en les quals els enquestats havien de redactar una breu explicació justificant la resposta.

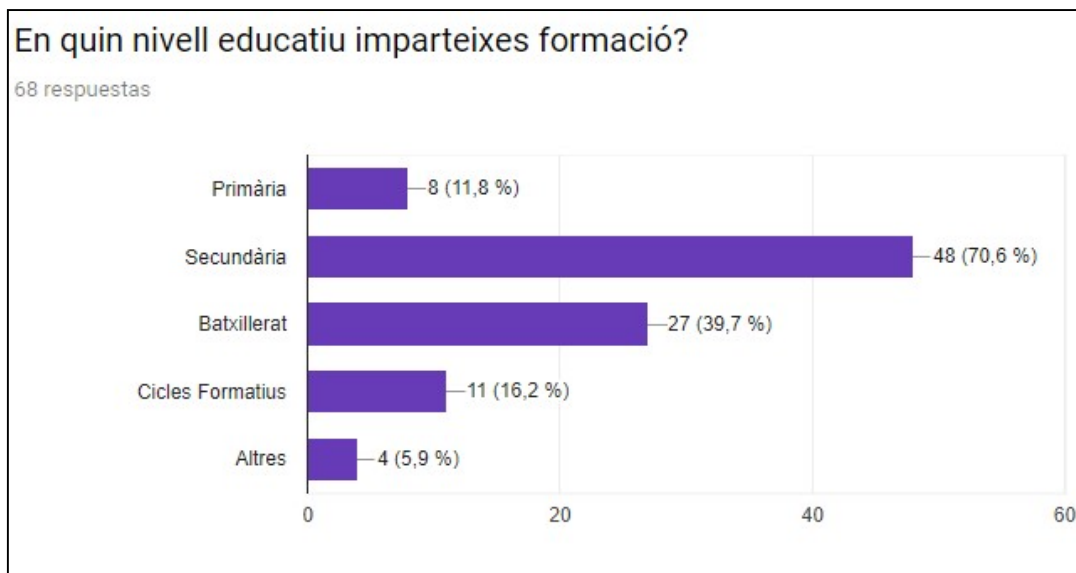

Figura 4. Nivell educatiu de docència.

Més del 80 % confirmen que els centres on treballen disposen de perfils i comptes en xarxes socials. Hi destaca la presència en Facebook, Twitter i Youtube. En l'àmbit personal també són usuaris de xarxes, majoritàriament de Facebook amb un 45,6 %, seguit de Twitter i Instagram. Quan preguntem si fan ús d'elles, en l'àmbit professional, més de la meitat responen de forma afirmativa.

Figura 5. Ús professional de les xarxes socials.

Els aspectes positius que destaquen de l'ús de les xarxes a la tasca docent són les possibilitats de comunicació amb els alumnes i la difusió d'informació. Pensen que ajuda al desenvolupament de la competència digital i que són necessàries en l'actualitat per què ens apropen als alumnes. Com a aspectes negatius destaquen els problemes de privacitat que poden generar tant al professorat com a l'alumnat. També manifesten no fer ús per falta de coneixements propis i de l'alumnat per fer un ús didàctic. (Annex 17)

Així i tot més del 70 % considera d'utilitat l'aplicació de les xarxes socials en la pràctica docent. I més del 50 % ha fet ús d'alguna xarxa com a recurs educatiu a l'aula. La majoria ha utilitzat Youtube alguna vegada, i alguns Twitter, Facebook i Instagram.

Quan preguntem si disposen als centres educatius dels mitjans per treballar amb xarxes socials, poc més del 50 % respon de forma positiva. I a la pregunta sobre si consideren que els docents tenen la formació necessària per a aplicar les xarxes socials com a recurs educatiu, més del 70% respon de forma negativa.

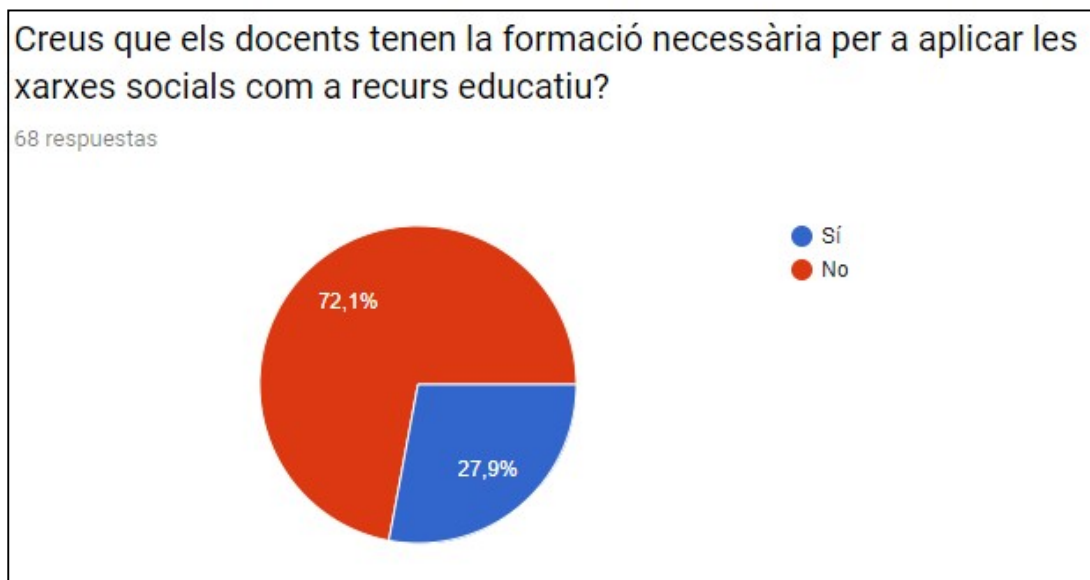

Figura 6. Formació del professorat

Però quan preguntem si pensen que les xarxes socials són un bon recurs per a treballar a l'aula el 69,1 % respon de forma afirmativa. I justifiquen la seua resposta dient que pensen que és una bona manera per connectar amb els

alumnes i apropar-se a ells i consideren que és un recurs que augmenta la motivació i resulta una bona eina de comunicació. (Annex 18).

5. CONCLUSIONS

Per finalitzar la nostra investigació exposarem les conclusions a les quals hem arribat a partir dels objectius i les hipòtesis que es varem plantejar a l'inici del treball.

El nostre objectiu principal era l'anàlisi de les possibilitats d'integració de les xarxes socials, i en concret de la xarxa Twitter com un recurs didàctic més a les aules de secundària. I després de posar en pràctica la nostra proposta didàctica hem comprovat la viabilitat d'aquesta eina per a treballar continguts a l'aula. Hem vist que l'aplicació de les xarxes socials com a recurs pedagògic ens permet treballar les competències bàsiques, així com els continguts del currículum de valencià, com ja hem comentat abans.

També hem pogut comprovar l'actitud positiva i l'acceptació per part de l'alumnat de la utilització d'aquest recurs per a dur a terme activitats a classe, i també per part del professorat, tot i les mancances ja esmentades pel que fa als recursos disponibles manifesten estar oberts a l'ús de noves eines innovadores en la seua tasca docent. Amb la posada en pràctica de la nostra proposta didàctica hem demostrat la possibilitat de la implementació de la xarxa Twitter com un recurs vàlid per a l'aprenentatge dels continguts de llengua i literatura.

Per tant concloem que la resposta a la hipòtesi plantejada sobre si l'ús de les xarxes socials és un recurs eficaç per a fomentar l'aprenentatge és afirmativa. Hem demostrat la possibilitat real d'introduir aquesta innovadora eina a la tasca docent, encara que no podem oblidar que hem trobat algunes dificultats, com la falta d'infraestructura als centres i la necessitat de formació al professorat per poder traure un bon rendiment als nous recursos que ofereixen les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement.

També hem demostrat que la utilització de les xarxes socials digitals augmenta la motivació de l'alumnat, la qual cosa ajuda a l'assoliment de l'aprenentatge significatiu.

Som conscients que en el context educatiu actual no és fàcil l'aplicació de noves eines educatives. Els centres educatius encara estan en procés de transformació, els recursos digitals disponibles per a la tasca docent no són suficients i dificulten el treball del professorat mitjançant les TIC. L'accés a internet, indispensable per a la innovació educativa en l'era digital, es veu restringit per una banda, per la dificultat en l'accés a ordinadors, no totes les aules disposen d'ells, i per altra, per les limitacions en l'accés a la xarxa.

Considerem que les prohibicions i restriccions no són una solució per a regular l'ús d'internet en educació. Perquè, aquestes limitacions no estan en concordança amb el context social i cultural actual. Pensem que aquestes mesures no poden tindre bons resultats, i que per a lluitar contra els inconvenients i dificultats que genera l'accés lliure i democràtic a tot el flux d'informació que circula per internet seria més significatiu prendre altres mesures, com incloure a l'àmbit educatiu continguts que ajuden a l'aprenentatge de l'ús correcte i productiu d'internet i les xarxes socials.

Tal vegada caldria també la implicació dels centres de formació, innovació i recursos educatius (CEFIRE). Com hem comprovat a la nostra investigació, el professorat és conscient de la necessitat de formació cap a la innovació educativa. Pel que fa a les xarxes socials són conscients de la necessitat de regulació d'aquest potent mitjà de comunicació, però, també de la necessitat d'una major formació per poder fer front a aquesta nova situació socioeducativa.

Per últim cal dir que la millora educativa passa per la innovació constant, el reciclatge i l'adaptació al context socioeducatiu real en què es situa l'alumnat, que és el centre del sistema educatiu. Considerem que els docents estan predisposats a treballar cap a aquesta adaptació, però per arribar a situar el context educatiu al mateix nivell que el social cal ajuda de les administracions, institucions, famílies i de tots els agents implicats en el sistema educatiu.

6. BIBLIOGRAFIA

Adell, J., Castañeda, L. (2012). Tecnologías emergentes, ¿pedagogías emergentes? En J. Hernández, M. Pennesi, D. Sobrino y A. Vazquez (coord.). *Tendencias emergentes en educación con TIC*. (1a ed., p. 13-32). Barcelona: Asociación Espiral, Educación y Tecnología.

Area, M. (2011). *¿Qué opina el profesorado sobre el Programa Escuela 2.0? Un análisis por comunidades autónomas*. Recuperat de: <https://goo.gl/C3WoV7>

Arruñada, S. (2016). Aplicación de las redes sociales en la enseñanza secundaria: Facebook y Twitter. *Publicaciones Didácticas*. 5(70), 308-314. Recuperat de: <https://goo.gl/DZCzWE>

Camps, A. i Colomer, T. (1998). *L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura en l'Educació Secundària*. Barcelona: Horsori Editorial.

Camps, A. (2004). Objeto, modalidades y ámbitos de investigación en didáctica de la lengua. *Revista Lenguaje, Noviembre* (32), 7-26.

Camps, A., Guasch, O. i Ruiz, U. (2010). La didáctica de la llengua (les llengües) i la literatura. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*. (52), 81-90.

Cassany, D., Luna, M. i Sanz, G. (1993). *Ensenyar Llengua*. Barcelona: Graó.

Castañeda, L. i Cabero, J. (2010). *Aprendizaje con redes sociales. Tejidos educativos para los nuevos entornos* (1a ed.). Sevilla: MAD.

Castells, M. (1996). *La era de la información (Vol.1): Economía, sociedad y cultura. La sociedad red*. (3a ed.). Madrid: Alianza Editorial.

Castells, M. (2001). Internet y la sociedad red. *La Factoría*. (14-15). Recuperat de: <https://goo.gl/wMPVGV>

Castells, M. (2014). El poder de las redes. *Vanguardia Dossier*. (50), 6-15.

De Haro, J.J. (2009). Las redes sociales aplicadas a la práctica docente. *DIM: Didáctica, Innovación y Multimedia*. (13). Recuperat de: <https://goo.gl/pGDGU3>

De Haro, J. J. (2010). *Manual imprescindible de redes sociales para la educación* (1a ed.) Madrid: Anaya Multimedia.

Domingo Moratalla, A. (2013). *Educación y redes sociales: la autoridad de educar en la era digital*. (1a ed.) Madrid: Encuentro.

Fernández, A., González, I. i Pérez, M.M. (2015). Xarxes socials i ensenyament de les llengües, un binomi possible? *Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura*. (67), 9-15.

Fernández, E., Rodríguez, C. i Haya, I. (2017). Análisis de la investigación nacional e internacional sobre redes sociales en contextos educativos. *Revista de Currículum y Formación de Profesorado*. 21(1), 313-332. Recuperat de: <http://www.redalyc.org/html/567/56750681015/>

Garcia, P. i Martí, A. (2010). Les xarxes socials com a recurs educatiu. *Quaderns digitals. Revista de Nuevas Tecnologías y Sociedad*. (65). Recuperat de: <https://goo.gl/AW59qT>

Garcia, P. i Martí, A. (2012). Les xarxes socials com a recurs educatiu: Aplicació didàctica en la formació del professorat de Secundària. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura* (57), 105-113.

González, M., Muñoz, P.C. i Dans, I. (2017). Factores que motivan el uso de las redes sociales por los estudiantes. *Psicothema. Revista Anual de Psicología*. 29(2), 204-210

IAB 2017. *Estudio Anual de Redes Sociales 2017*. Madrid. IAB Spain (Interactive Advertising Bureau). Recuperat de: <https://goo.gl/TPBjmn>

INE 2017. *Encuesta sobre Equipamiento y Uso de Tecnologías de Información y Comunicación en los Hogares. Año 2017*. Madrid. Instituto Nacional de Estadística. Recuperat de: http://www.ine.es/prensa/tich_2017.pdf

Lara, T. (2011). Competencia digital, nuevos medios, nuevos lenguajes, nuevos hablantes. Twitter y sus funciones comunicativas. *Revista Lenguajes y Textos: Revista de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura*. Noviembre (34), 39-45.

Lara, T., Zayas, F., Arrukero, N. A. i Larequi, E. (2012). *La competencia digital en el área de lengua*. Barcelona: Octaedro.

Larequi, E. (2010). Cómo integrar las TIC en el área de lengua. *Cuadernos de Pedagogía*. (401), 72-74. Recuperat de: <https://goo.gl/EcvyCC>

- López, R. i Blanco, A. (2017). La formación del profesorado de Secundaria en redes sociales. *Revista de Estudios e Investigación en Psicología y Educación*. (6), 301-305. doi: <https://doi.org/10.17979/reipe.2017.0.06.2705>
- Lozano, R. (2011). De las TIC a las TAC: Tecnologías del aprendizaje y del conocimiento. *Anuario ThinkEPI*, 5(1), 45-47.
- Lluch, G. (2014). Jóvenes y adolescentes hablan de lectura en la red. *Ocnos: Revista de Estudios sobre Lectura*, (11), 7-20.
- Macías, C. (2016). Las redes sociales como herramientas de aprendizaje: algunas consideraciones. *Revista de Estudios Latinos: RELat*. (16), 225-256.
- Manresa, M. Duran, C. i Ramada, L. (2012). Les TIC en les seqüències didàctiques de llengua i literatura. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, (57), 36-48.
- Martínez, M. (2000). La investigación acción en el aula. *Agenda académica*, 7(1), 27-39.
- Martínez, F. (2010), *Las redes digitales como marco para la multiculturalidad*, Sevilla: MAD.
- Martínez, A. i Fernández, R. (2017). Las redes sociales como espacios virtuales de aprendizaje. *Revista de Estudios e Investigación en Psicología y Educación*. (13), 182-186. doi: <https://doi.org/10.17979/reipe.2017.0.13.2701>
- Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obligatoria y el bachillerato. BOE 25, Disposición nº 738, de 29 de enero de 2015
- Payà, A. i Álvarez, P. (2015). Història de l'Educació 2.0 i Història de l'e-Educació. Les TIC i les xarxes socials al servei de la docència historicoeducativa. *Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, (26), 41-64.
- Penalva, C. i Mateo, M.A. (2006). *Tècniques qualitatives d'investigació*. Alacant: Universitat d'Alacant, Secretariat de Promoció del Valencià, 2006.

Peña, R. (2012), *Cómo enseñar utilizando las redes sociales*, (1a ed.) Tarragona: Altaria.

Pinya, C., Armengol, O., Cortès, J.L., Masoliver, M., Perich, L. i Zoyo, D. (2015) *Xarxes socials als centres?: Experiències a les aules*. Recuperat de: <https://goo.gl/hQarH6>

Ponce, I. (2012). Monográfico: Redes Sociales – clasificación de las redes sociales. *Observatorio tecnológico (Ministerio de Educación Cultura y Deporte)*. Recuperat de: <https://goo.gl/Lx5jeP>

Prensky, M (2001) Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6. Recuperat a: <https://goo.gl/EHvG42>

Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, BOE 17 (2008).

Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat, BOE 3 (2015)

Rodríguez, C. i Achugar, E. (2015) Les xarxes socials a l'aula de llengua i literatura. *Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura*. (67), 6-8.

Rodríguez, C. i Manresa, M. (2015) Las redes sociales como herramienta para la enseñanza de la lengua y la literatura. *Textos. Didáctica de la lengua y la literatura*. (70).

Rodríguez, M. R., López, A. i Martín, I. (2017). Percepciones de los estudiantes de ciencias de la educación sobre las redes sociales como metodología didáctica. *Revista de Medios y Educación*, (50), 77-93. Recuperat de: <http://www.redalyc.org/html/368/36849882005/>

Sandín, M. P. (2003). *Investigación cualitativa en educación. Fundamentos y tradiciones*. Madrid: McGraw-Hill.

Santacruz, L. (2015a). Lectura i Twitter: la tertúlia literària @llegimipiulem. *Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura*. (67), 23-30.

Santacruz, L. (2015b). Tertúlia literària a Twitter: una proposta per a secundària i batxillerat. *Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura*. (67), 31-36.

Tölke, Vanessa. (2015). L'ús de les llengües minoritàries en les xarxes socials: el valencià en Twitter. *Zeitschrift für Katalanistik*. (28), 95-115.

Torres, M. C. (2004). *La dimensió europea de l'educació als centres d'educació secundària obligatòria del Tarragonès*. (Tesi doctoral). Recuperat de: <https://www.tdx.cat/handle/10803/8911>

7. ANNEXOS

Annex 1. Notícia de la celebració del Dia de la Poesia Catalana en Internet.

VilaWeb TV Apps Xats In English La Botiga Inici sessió Subscriu

 Fes-te subscriptor de VilaWeb!

[País](#) [Món](#) [Societat](#) [Opinió](#) [Cultura](#) [Economia](#) [Ciència](#) [Publicacions](#) [Locals](#) [ACN](#)

Notícies Diumenge 17.03.2013 06:00

Crida a omplir la xarxa de poesia catalana

L'espai LletrA de la UOC impulsa avui el tercer Dia de la poesia catalana a internet, a través de xarxes socials i blocs

 Tuït G+ Like 0

Per tercer any consecutiu i com a pròleg del **Dia Mundial de la Poesia**, el 21 de març, l'espai **LletrA** de la UOC celebra avui el **Dia de la poesia catalana a internet**. La proposta: a Twitter, piular versos i enllaços sobre poesia catalana amb l'etiqueta **#jollegeixo**; a Facebook i Google +, compartint versos preferits en **aquest esdeveniment** i **aquest altre**, i convidant les amistats a afegir-s'hi; i a la blocosfera, escrivint una entrada sobre poesia catalana al bloc.

Més informació

Diari de l'Escola: Celebrant la poesia (20-3-2012)

Publicitat

La jornada vol contribuir a fer visible a la xarxa la qualitat i la vitalitat de la poesia en català, i mostrar com n'és, de valorada i estimada pels lectors. Es tracta, segons la directora de LletrA, Teresa Ferriz, d'un exemple 'd'aquesta mena de noves accions col·laboratives al servei d'un més gran coneixement poètic', amb la missió d'enriquir, amb una proposta local i singular, una iniciativa d'abast mundial ja consolidada: el Dia Mundial de la Poesia.

Activtats prèvies

Per a escalfar motors, durant la setmana ja s'han dut a terme activitats relacionades amb la diada d'avui. A través dels comptes de LletrA a Twitter, Facebook i Google+, per exemple, s'han proposat cada dia lectures poètiques. També s'hi ha sumat Catalunya Ràdio, amb una pàgina especial on els usuaris poden fer un tast poètic llegint, escoltant i veient una selecció de poemes recitats per treballadors de l'emissora. I el Consorci per la Normalització Lingüística ha compartit poesia catalana a les xarxes socials mitjançant els seus usuaris institucionals i ha esperonat els alumnes i els voluntaris per la llengua perquè també aportessin als seus murs poesia amb les etiquetes **#jollegeixo** i **#cpnlcat**.

Annex 2. Invitació d'Àpunt Ràdio a participar en el programa especial dedicat a la poesia a les xarxes socials de l'espai *Plaerdemavida*.

Inundem la xarxa de poesia durant l'emissió del Plaerdemavida @plaervidAPunt del 14 de febrer del 2018.

LA POESIA EN LES XARXES #PlaerdePoesia

En **Plaerdemavida** estem preparant un programa dedicat a la **poesia en les xarxes** socials per a **dimecres 14 de febrer d'una a dos del migdia**. **Plaerdemavida** és un programa de divulgació sobre literatura que s'emet per **À PUNT MÈDIA**, la nova ràdio autonòmica. La poesia està molt present en algunes xarxes i arriba a lectors joves com no havia passat mai.

En l'estudi parlarem amb la poetessa d'Oliva **Maria Josep Escrivà** (@MjEscriva) autora del poemari '**Serena Barca**' (guardonat amb el premi de la crítica d'escriptors valencians com a millor poemari del 2017) i amb el periodista i divulgador de poesia **Francesc Piera** (@poesia2012) que en saben molt d'aquest tema. Voldríem que durant el programa **s'omplira la xarxa de poesia** i per això demanem la participació del professorat i l'alumnat dels instituts.

La proposta és fer tuits amb poemes o fragments de poemes a través de la xarxa Twitter des de les classes dels instituts que hi vulguen participar. Com sabeu, el límit de caràcters és de 280 i per tant caldria un treball previ de selecció i preparació dels versos que tuitejarem. Vos demanem que els poemes siguin en valencià, preferiblement.

Els alumnes que hi participen han de tindre 14 anys o més. Pensem que seria convenient que obrireu un compte de Twitter expressament per a aquesta activitat que d'alguna manera deixara clar de quin institut i classe prové el tuit. Així podrem nomenar el vostre institut quan llegim el poema que heu tuitejat. Per exemple:

- de **nom d'usuari** podem posar **@IES4població** (si l'institut és l'únic que hi ha en la vostra població no cal indicar el nom de l'institut, només caldria el 4 (de quart curs) i el nom de la població. Si hi ha més d'un institut en la població, haurem d'afegir alguna dada més **@IES4LaPlanaCast** (quart d'ESO de l'Institut La Plana de Castelló).
- de **nom** (el que no duu l'@ davant) podeu posar una descripció més llarga si voleu.

Si ja teniu un perfil de Twitter que heu emprat per altra activitat la podeu fer servir.

No cal que tot l'alumnat tuitege des del seu mòbil i potser seria més senzill

organitzar-se en equips i reduir el nombre de dispositius, però això ho deixem al criteri del professorat que sou els que sabeu.

El joc comença quan comença l'emissió del programa que és en directe. En l'estudi de ràdio parlarem de poesia amb els convidats i llegirem el que aneu tuitejant. També entrevistarem alguns professors en directe per a que ens expliquen com han preparat l'activitat...

Concentrarem la piulada de poesia en la **primera mitja hora del programa de 13.00h a 13.30h** tot i que s'allargarà fins al final del programa a les 14.00h.

Per a agrupar tots els tuits usarem l'etiqueta **#PlaerdePoesia**

Si voleu participar en l'activitat feu-nos-ho saber enviant un missatge a plaerdemavida@apuntmedia.es

Els instituts que hi participeu rebreu un lot de llibres per a la biblioteca del centre que regala l'**Acadèmia Valenciana de la Llengua**.

¡¡Visca la poesia!! ¡¡Visca la ràdio!!

Equip de Plaerdemavida

Annex 3. Enquesta realitzada a l'alumnat de 3r i 4t d'ESO del l'institut.

A continuació trobaràs preguntes, no hi ha respostes correctes o incorrectes; Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que vas contestar perquè no vas a escriure el teu nom en l'Enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana-li a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'explique. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat:

Sexe:

Curs:

- Tens mòbil amb accés a Internet?

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: _____

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: _____

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

- Saps si el teu Institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

- En quines?

- Eres seguidor d'aquests comptes?

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercisi amb xarxes socials?

- Amb quines xarxes socials?

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

A continuació trobaràs unes preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes. Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que contestes perquè no has d'escriure el teu nom en l'enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'ho expliqui. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat: 15
Sexe: F
Curs: 4^a B

- Tens mòbil amb accés a Internet?

Si

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

Si

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: Tumblr

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per a què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: Entreteniment

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

Si

- Saps si el teu institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

Si

- En quines xarxes?

Facebook, twitter, youtube

- Eres seguidor d'aquests comptes?

No

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

Sí

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercici amb xarxes socials?

Sí

- Amb quines xarxes socials?

Youtube, twitter

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

L'activitat de poesia a valencià a on per grups passaven tweets de xicotets versos.

A youtube el departament de música puja vídeos dels concerts.

També molts professors ens passen vídeos d'aixa plataforma.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em pareix una bona ferramenta perquè d'alguna manera introdueix les xarxes socials a la nostra vida i ens pot ajudar.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Sí, perquè pots agafar molta informació a les xarxes i com que hui dia estan molt introduïdes a la vida ~~era~~ és un altre recurs per a formar-nos.

A continuació trobaràs unes preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes. Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que contestes perquè no has d'escriure el teu nom en l'enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'ho explique. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat: 15
Sexe: femení
Curs: 4^èB

- Tens mòbil amb accés a Internet?

Si

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

Si

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: _____

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per a què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: Per a fer els meus treballs

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

Si

- Saps si el teu institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

Si

- En quines xarxes?

Facebook i té un blog

- Eres seguidor d'aquests comptes?

No

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

No

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercici amb xarxes socials?

Sí

- Amb quines xarxes socials?

Twitter

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

La vam fer en l'assignatura de valencià, vam passar uns tweets mencionant a un programa de ràdio, aquests missatges eren fragments de poemes d'escriptors valencians que en el programa tenien que estrimar.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Pense que és interessant ja que tots nosaltres utilitzem les xarxes socials sempre i que es ho pòssim fer en concretament a l'àmbit didàctic.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Sí, ja que l'intercanvia informacions i opinions.

A continuació trobaràs unes preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes. Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que contestes perquè no has d'escriure el teu nom en l'enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'ho expliqui. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat: 15
Sexe: femení
Curs: 4º d'ESO

- Tens mòbil amb accés a Internet?

Sí

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

Sí

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: _____

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per a què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: _____

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

Sí

- Saps si el teu institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

Sí

- En quines xarxes?

Facebook

- Eres seguidor d'aquests comptes?

No

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

No

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercici amb xarxes socials?

Sí

- Amb quines xarxes socials?

Twitter

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

En València vam enviar versos d'escriptors a la radio per a que els digueren en veu alta.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

M'ha peregut una activitat més divertida per a ser.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Sí, ja que a les xarxes socials hi ha molta informació i podem aprendre de moltes coses.

A continuació trobaràs unes preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes. Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que contestes perquè no has d'escriure el teu nom en l'enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'ho expliqui. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat: 15

Sexe: Masculí

Curs: 4r ESO

- Tens mòbil amb accés a Internet?

Si

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

Si

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: Whatsapp

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per a què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: Per a veure memos

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

No

- Saps si el teu institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

Si

- En quines xarxes?

Youtube, Instagram

- Eres seguidor d'aquests comptes?

Sí

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

Sí

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercici amb xarxes socials?

Sí

- Amb quines xarxes socials?

Twitter

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

Varem utilitzar Twitter per a posar en un programa de ràdio uns versos.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em pareix bé perquè fem coses diferents a les que fem tots els dies.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Sí, perquè a mi moltes vegades m'ha ajudat a estudiar.

A continuació trobaràs unes preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes. Et demanem que respongues amb la major sinceritat i confiança. Ningú sabrà el que contestes perquè no has d'escriure el teu nom en l'enquesta. Si no entens alguna pregunta o alguna paraula, demana a la persona que està a càrrec de l'enquesta que t'ho expliqui. Moltes gràcies per la teua col·laboració!

Edat: 15
Sexe: Home
Curs: 3

- Tens mòbil amb accés a Internet?

Claro

- Eres usuari de xarxes socials: Facebook, Instagram, Youtube...?

Si

- Quines són les xarxes socials que més utilitzes? Marca-les amb un cercle.

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

Altres: Club Penguin

- Quant de temps aproximadament passes al dia en xarxes socials? Marca amb un cercle la resposta.

Menys d'1 hora

Entre 1 hora i 3 hores

Més de 3 hores

- Per a què utilitzes les xarxes socials? Marca amb un cercle les respostes (tantes com consideres).

Per a relacionar-me amb amics

Per a conèixer gent

Per a informar-me

Per a expressar-me

Per a aprendre

Unes altres: per que m'abranic

- Consideres que les xarxes socials influeixen d'alguna manera en la teua vida diària?

Si, es cert, asi es, ties rad, correct, acertat.

- Saps si el teu institut disposa de perfils i comptes en xarxes socials?

Si

- En quines xarxes?

Instagram, Youtube, Facebook

- Eres seguidor d'aquests comptes?

No

- Has utilitzat les xarxes socials per a treballar en classe?

Sol en Valencià

- Has realitzat alguna activitat escolar o exercici amb xarxes socials?

Si

- Amb quines xarxes socials?

Instagram

- Si has fet activitats relacionades amb xarxes socials en classe explica en quina assignatura i breument en què consistien.

Valencià

- ~~He fet~~ la gramàtica y les regles amb la doblesca, guionet, dièresi

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Me pareix una bona forma d'utilitzar aqueste herraient perquè les classes es fan mes actives i entretenides

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Jo crec que es un bon recurs pe a l'aprendizaje perquè hi ha contes de xarxes socials que es dediquen a l, per exemple, curiositats dels animals, dels arbres, i gues así et vas culturitzar dalgum maneus

Annex 4. Activitat amb l'alumnat de 3r d'ESO amb la xarxa social Instagram.

INSTAGRAM

- Anem a practicar continguts d'ortografia amb una activitat en Instagram: Les paraules compostes, la dièresi i la doble essa.

Farem l'activitat per grups de 4-6 persones. Recordeu identificar la publicació amb el nombre de grup que us corresponga.

Us plantegem una pràctica en la qual haureu d'escollir una paraula de cada grup, per exemple: agredolç, raïm i carabassa.

Amb cadascuna d'elles haureu de fer una fotografia que descriga el significat de la paraula i penjar-la en Instagram amb les etiquetes:

#3ESOCid i **#ortografia** en totes les publicacions

i **#paraulescompostes/ #dièresi/ #dobleessa** en el cas que corresponga.

A més de la foto, al peu de text escriureu la definició de la paraula.

Exemple:

PUBLICACIONS

GRUP 1

treballvalenciaaa • Seguir

treballvalenciaaa La doble "s" entre vocals, en femenins formats amb el sufix -essa, en mots formats amb prefixos acabats en -s. Paraula amb doble "s": professor. L'escribim amb doble "s" ja que esta entre vocals.
#SES08 #ORTOGRAFIA #PARAULESAMISS #GRUP1 #SES00d

17 Me gusta

HACE 17 HORAS

Agrega un comentario...

treballvalenciaaa • Seguir

treballvalenciaaa La dièresi: La dièresi és un signe gràfic (`) que utilitzem per marcar que cal llegir la u davant de la e als diftongs creients i per desfer un diftong decreixent. Paraula amb dièresi: patios. L'escribim amb dièresi "patios" ja que pel fet de ser plana acabada en -os no pot dur accent.
#SES08 #ORTOGRAFIA #PARAULESANDIÈRESI #GRUP1 #SES00d

13 Me gusta

HACE 17 HORAS

Agrega un comentario...

GRUP 2

 grup3esoci2 • Seguir

grup3esoci2 Pissanat | 1.Roca equidiosa, situada en l'inici del metamorfisme, que prové de la consolidació de sediments argilosos.
2.Placa d'esta roca sobre la qual es pot escriure o dibuixar amb un clauó.
3.Superfície llisa sobre la qual s'escriu o es pinta. El mestre va escriure les fórmules en la pissera.
#3ESOcid
#docència
#ortografia

A mirllgs y grup3esoci2 les gusta esto

HACE 2 HORAS

Agrega un comentario...

 grup3esoci2 • Seguir

grup3esoci2 Gra-sol | 1. Planta herbàcia anual, de tija dreta, d'uns dos metres d'alçària, de fulles en forma de cor, fruit amb llavors grisenques a bandes blanques comestibles, molt conreada per a l'obtenció de llavors i d'oli.
2.Varietat d'opal quasi transparent amb reflexos groguencs o blavosos.
#3ESOcid
#guíon1
#ortografia

A mirllgs y grup3esoci2 les gusta esto

HACE 2 HORAS

Agrega un comentario...

 grup3esoci2 • Seguir

grup3esoci2 Pingü | Au exòtica que pot variar segons les espècies entre 40 i 120 centímetres d'alçària, de plomatge fosc al dors i blanc al pit i al ventre, de plomes curtes i ales no adequades per al vol, pròpia de l'hemisferi sud.
#3ESOcid
#dièesi
#ortografia

A brayann191098, mirllaanuz2, mariagarciavt, lorenaagascom, y grup3esoci2 les gusta esto

HACE 2 HORAS

Agrega un comentario...

GRUP 3

valenciano • Seguir

valenciano QUATRE-CENTS: 1. (cardinal) tres-cents noranta nou més un, quatre vegades cent. Quatre-cents personatges, quatre-cents persones.
2. (valor ordinal, invariable) quatre-cent, quatre-centena.
"La pàgina quatre-cent".
#IESOCid #Paraulescorpoetes #ortografia Grup 3

A gem.3 le gusta esto

HACE 2 HORAS

Agrega un comentario...

valenciano • Seguir

valenciano ASSASSINAR: Matar (una persona) amb premeditació i traïdoria. La va assassinar amb una desfil. L'origen es árabe *ḥaššān*, «adictos al café indio»
#IESOCid #ortografia #dobleesa Grup 3

A gem.3 le gusta esto

HACE 2 HORAS

Agrega un comentario...

valenciano • Seguir

valenciano QUESTIÓ: Subjecte que es vol adonar. Ex: "Per a obtenir el títol cal respondre a totes les qüestions".
#IESOCid #ortografia #dúels Grup 3

A gem.3 le gusta esto

HACE 2 HORAS

GRUP 4

[treball_valencia_grup4](#) • Seguir

treball_valencia_grup4 Anosser-Persons que treballa amb l'arros o que té relació amb aquesta planta. #SESOCCI #còl·lecció #grup4 #ortografia

A gem.3 y treball_valencia_grup4 les gusta esto

HAZ 2 HORAS

Agrega un comentario...

[treball_valencia_grup4](#) • Seguir

treball_valencia_grup4 Penya-segat un accident geogràfic que consisteix en un espaiat rocos de forta pendient o vertical abrupta en la línia de contacte entre Terra i mar #SESOCCI#paraulescompotes#grup4#ortografia

A gem.3 y treball_valencia_grup4 les gusta esto

HAZ 2 HORAS

Agrega un comentario...

Annex 5. Enquesta realitzada a docents en actiu a centres educatius valencians.

22/6/2018

XARXES SOCIALS

XARXES SOCIALS

L'objectiu d'aquesta enquesta anònima és conèixer i entendre millor l'ús i les possibilitats de les xarxes socials com a recurs educatiu en l'aula. Moltes gràcies per la teua col·laboració.

***Obligatorio**

1. En quin nivell educatiu imparteixes formació? *

Selecciona todos los que correspondan.

- Primària
- Secundària
- Batxillerat
- Cicles Formatius
- Altres

2. En quina matèria o matèries? *

3. Disposa el teu centre de perfils i comptes en xarxes socials? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

4. En cas afirmatiu, en quines? *

Selecciona todos los que correspondan.

- Twitter
- Facebook
- Youtube
- Instagram
- Altres

5. Quines xarxes socials utilitzes? *

Selecciona todos los que correspondan.

- Twitter
- Facebook
- Instagram
- LinkedIn
- Cap
- Altres

6. Fas ús d'alguna d'elles de manera professional? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

7. Per què i com o en cas de no fer ús, quin és el motiu? *

8. Et sembla d'utilitat l'aplicació de les xarxes socials en la pràctica docent? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

9. Has utilitzat alguna xarxa social com a recurs educatiu en l'aula? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

10. En cas afirmatiu, quines xarxes socials has utilitzat i per què?

11. Disposes en el teu centre de treball dels mitjans necessaris per a treballar amb xarxes socials en l'aula? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

12. Creus que els docents tenen la formació necessària per a aplicar les xarxes socials com a recurs educatiu? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

13. Penses que les xarxes socials són un bon recurs didàctic per a utilitzar en l'aula? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

14. Explica breument la teua resposta

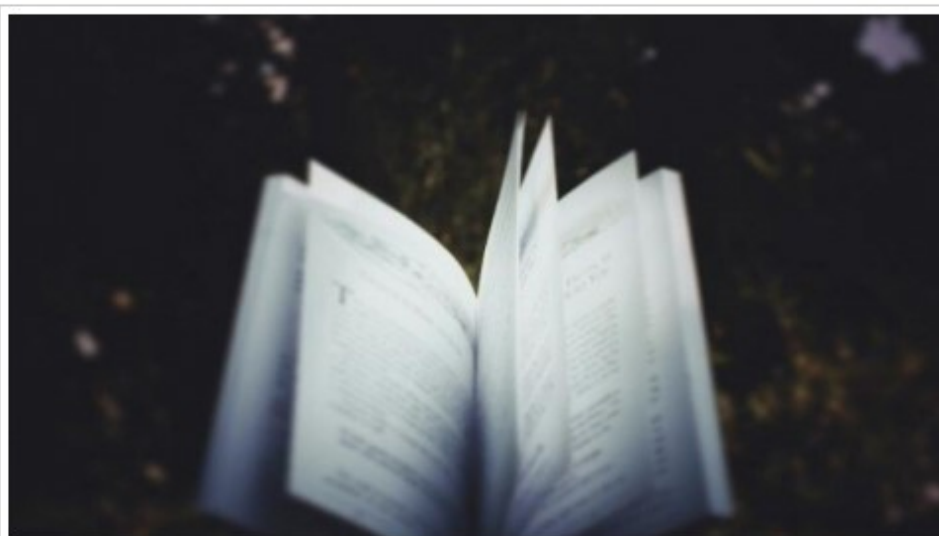
Moltes gràcies per les teues respostes.

Con la tecnologia de
 Google Forms

Annex 6. Article publicat a la *Revista Digital del Llibre Valencià*.

Poesia per a tothom: els versos inunden les xarxes socials

A Punt. Programa 'Plaerdemavida' | 14-02-2018

Galeria d'imatges

Aquest dimecres Plaerdemavida s'ha traslladat a les xarxes socials per a omplir Twitter de poesia durant una hora amb l'ajuda de quaranta instituts de la Comunitat Valenciana i la mateixa audiència del programa, que han participat tuitejant en directe els seus versos favorits amb l'etiqueta #PlaerdePoesia, que s'ha convertit en tendència a València.

Acostar la poesia a tota la ciutadania, especialment al públic més jove, ha sigut l'objectiu d'aquest monogràfic impulsat per la ràdio d'À Punt Mèdia. Per un moment, han convergit en Twitter emocions expressades a través de poemes amb imatges, lletres i emoticones.

Així, hem escoltat en directe versos de Joan Roís de Corella, Ausiàs March o Vicent Andrés Estellés, entre altres, així com melodies entre les quals ha destacat la cançó de Nach "Hoy converso con Miguel", la lletra de la qual es compon de versos del poeta oriolà Miguel Hernández. Fins i tot, algunes de les persones participants en la iniciativa #PlaerdePoesia s'han atrevit amb propostes personals.

El programa, dedicat íntegrament a la poesia i les xarxes socials, ha comptat en directe també amb el testimoni del professorat i l'alumnat procedent dels diversos instituts participants i amb Immaculada Cerdà, membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que ens han contat com han preparat aquesta activitat especial.

En aquest monogràfic de Plaerdemavida hem reflexionat també, de la mà de la poeta Maria Josep Escrivà i el periodista d'À Punt, mestre i divulgador de poesia Francesc Piera, sobre les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies per a la difusió literària.

A més, a l'estudi hem volgut recordar el poeta eivissenc Manel Marí, que va morir recentment a València als 42 anys com a conseqüència d'una grip que s'havia complicat amb una infecció pulmonar.

La poesia ha sigut també protagonista de les seccions habituals del programa, "La bona lletra", de Vicent Usó, i "Notes a peu de pàgina", d'Isabel Latorre, així com l'espai "Joc de lletres", en el qual l'audiència ha participat endevinant l'autoria d'uns versos que s'han llegit en directe des de l'estudi.

Torna a endinsar-te en els versos de Plaerdemavida **escoltant el programa [ací](#)**.

Annex 7. Tuïts publicats per l'alumnat de 4t d'ESO.

	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb. Hi havia por en el seu esperit, angoixa en el seu cor, més lluitava per la vida , no temia la mort. @IESCidVal Claudia 4tB #Plaerdepoesia @plaervidaAPunt @apunt_media Ver la Actividad del Tweet</p>	348	16	4,6 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb. Desperta, és un nou dia, la llum del sol llevant, vell guia pels quiets camins del fum. No deixis res per caminar i mirar fins al ponent. Car tot, en un moment, et serà pres. #Plaerdepoesia. 4C. Salvador Espriu @plaervidaAPunt @apunt_media Ver la Actividad del Tweet</p>	210	9	4,3 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb. Com la florida entre la neu, sobtada la sang, la taca el senyal de la pèrdua desmentint la mort. Per cada gest Que lleva fruit, pròdiga escampadissa de flor vermella. #Plaerdepoesia. M. Mercé Marçal. 4A. @plaervidaAPunt @apunt_media Ver la Actividad del Tweet</p>	260	5	1,9 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb. La dona riu, enfrontada a les ones, quan els peixos s'acosten a menjar-se-li el riere, fins que s'apaga el desvari d'escates i contempla en silenci com retorna la calma. #Plaerdepoesia @MjEscriva. 4C. @plaervidaAPunt @apunt_media</p>	181	16	8,8 %

	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Aquella equació que formàvem, tu i jo igual a nosaltres ha esdevingut tu i jo menys tu igual a jo sense tu, ja no hi ha incògnites, tot és clar i precís. #Plaerdepoesia. Lluís Torres. 4A. @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p><small>Ver la Actividad del Tweet</small></p>	162	6	3,7 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>L'amor no sempre avisa. Pot presentar-se d'imprevist, Pot planxar-te una camisa, Però un amor no s'improvisa. Pot desfer el teu lit, Pots carregar-lo a la VISA, Pot desfer-se en una nit. Que l'amor no sempre avisa. #Plaerdepoesia @LluisRoda. 4C. @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p><small>Ver la Actividad del Tweet</small></p>	749	34	4,5 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Ai! Volguts per molts que volen guanyats. Serem la clan que els obre els panys. Ai! I ací a la terra quan es morim als fulls deixem amb l'esperança que facin ells el que no hem fet. #Plaerdepoesia. Ovidi Monllor. 4A. @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p><small>Ver la Actividad del Tweet</small></p>	329	18	5,5 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>amor fam vàlida i teler d'escuma l'amor és aquest signe aquesta fura la vida és una fosca que ens escanya. (Joan Fuster, d' "Ofici de difunt") #PlaerdePoesia @plaervidaAPunt</p>	296	17	5,7 %

	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Les roses d'abril eren mentida i jo amor etern amor etern, princesa morta, ignore el bes de la resurrecció quan arribe la primavera. 4tB, #Plaerdepoesia, @Julia_Zabala, @plaervidaAPunt, @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	324	6	1,9 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Una mare ha perdut el fill quan fugien d'una guerra. Se li ha esmunyit dels braços i no s'ha vist els braços buits fins que no ha arribat a la frontera. Aleshores la mare ha tornat embogida cap enrere, a desfer els passos de dies i desesperances. #Plaerdepoesia @MjEscriva. 4C</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	208	9	4,3 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Sóc criatura d'aigua en l'enyorança i apenes tino de mar els ulls i els somnis. Germanes mudes ja sota les ones, Sóc sola ací, sola en el mar per sempre...?</p> <p>4tB, #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	172	8	4,7 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Ho diré a l'inrevés. Diré del que fuij. No diré res de mi. (A l'inrevés)</p> <p>4tB, #Plaerdepoesia @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	643	19	3,0 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>L'he vist dèbil. Petit. La criatura dolçíssima que jo vaig conèixer. No l'home ple de projecte, de vida que fou després. Era dèbil, una criatura dèbil al servei dels gustos nefastos dels altres. els més ximpls...</p> <p>4tB, #Plaerdepoesia, @MjEscriva</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	242	9	3,7 %

	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>És en l'amor que l'amor conclou. Mai no el cos fou ni hàbit ni treva, ni el desig no repòs en la fatiga d'aquell que, obscur, en ombres es complau ser immòbil memòria d'ell mateix. 4tD, Marc Granell, #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt, @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	211	5	2,4 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Car diràs la paraula justa, la dirà en el moment just. No diràs la teua paraula amb voluntat d'antologia, car la diràs honestament, iradament, sense pensar en ninguna posteritat, com no siga la del teu poble. 4tD, Vicent Andrés Estellés, #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	554	5	0,9 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>"Hivern" I vas saber que la nostàlgia és un ascensor que puja fins a l'àtic i amb els anys fa més llarga la baixada. 4tD, @AngelsGregori, #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt, @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	209	6	2,9 %
	<p>IES CidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Quina grua el meu estel quin estel la meua grua! - De tant com brilla en el cel sembla una doncella nua. [...] Vianant, no parlis, no, que l'oreig l'acosta, i mira que et pendrà l'amor senyor - que el mariner ja suspira. Joan Salvat-Papasseit, 4tB, #Plaerdepoesia</p>	205	4	2,0 %

	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Voldria viure entre la mar i una badia algunes nits així, amb gust de menta: quan l'enyor de tanta cosa em despeneta l'instint, l'em pren la carn, i me la deixa olorosa de tu. #Plaerdepoesia. Carmelina Sanchez Cutillas. 4A. @plaervidaAPunt @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	171	7	4,1 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Els alumnes de 4rt participant en directe al programa @plaervidaAPunt. #PlaerdePoesia pic.twitter.com/Rf4S4WLBLT</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	1.025	64	6,2 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Poble meu (tenim dret a dir meu?) gent humil, mesquinets, pleb il.lusa a qui una ombra de luxe enlluerna i fa inofensiva, mestissa i deixa indefensa. Per escriure, la TV, incessant us injecta l'enveja. 4tD, Pere Quart, #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt, @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	339	13	3,8 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>Un monstre esquibxa les muntanyes, gris, l'priva a les formigues llur udol. 4tD, Joan Brossa. #Plaerdepoesia, @plaervidaAPunt, @apunt_media</p> <p>Ver la Actividad del Tweet</p>	234	7	3,0 %
	<p>IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.</p> <p>No sé si m'estimaves: t'estimava i això era tot, i això era prou, i els dies obraven per a mi racons tendríssims. Testimava amb les hores i amb el somni, i et cantava, i passaves, i abril queia, i et sabia ma carn meravellada.#Plaerdepoesia. Joan Fuster. 4A. @plaervidaAPunt</p>	217	10	4,6 %

Annex 8. Imatges de l'activitat #Plaerdepoesia.

Annex 9. Compte de Twitter creat per a fer l'activitat.

The image shows a screenshot of the Twitter profile for IESCidVal (@IESCidVal). The profile picture is a circular logo with a green and black design, featuring the letters 'IB' and the text 'INSTITUTO CAMPEADOR VAL'. The header includes navigation links for 'Inicio', 'Momentos', 'Notificaciones', and 'Mensajes', along with a search bar and a 'Twitter' button. The profile statistics are: Tweets: 27, Siguiendo: 3, Seguidores: 8, Me gusta: 16, Listas: 0, and Momentos: 0. The bio states 'Se unió en febrero de 2018' and 'Fotos y videos'. The main content area shows a pinned tweet from February 14th, which reads 'Seguim amb #Plaerdepoesia. @IESCidVal 4rt ESO' and includes a photo of a classroom. The right sidebar lists users to follow: Plaerdmavida, Isabel Donet-S, and rosa roig.

Inicio Momentos Notificaciones Mensajes

Buscar en Twitter

Tweets 27 Siguiendo 3 Seguidores 8 Me gusta 16 Listas 0 Momentos 0 Editar perfil

IESCidVal
@IESCidVal
Se unió en febrero de 2018
Fotos y videos

Tweets Tweets y respuestas Multimedia

Tweet fijado
IESCidVal @IESCidVal · 14 feb.
Seguim amb #Plaerdepoesia. @IESCidVal 4rt ESO
Traducir Tweet

A quién seguir · Actualizar · Ver todos

- Plaerdmavida @Plaerdma... Seguir
- Isabel Donet-S @isadonets Seguir
- rosa roig @vidapervida Seguir

Annex 10. Qüestionari passat als alumnes durant l'emissió del programa.

Nom _____
Classe _____

ESCOLTEM POESIA.

Emissió Plaerdemavida. Àpunt Ràdio.

Contesta les següents preguntes sobre l'emissió del programa:

- Durant el programa els participants parlen d'autors i poetes, nomena almenys tres:

- Podries dir quins instituts han participat?

- Escriu un fragment/tweet, que no siga el del teu grup, que t'haja agradat especialment.

- Escriu el nom d'algun convidat (autor, periodista, professor... que haja participat en el programa.

Annex 11. Article publicat a la revista *Esclat*.

21/6/2018

Inundem Twitter de poesia el 14 de febrer en À Punt Ràdio | ESCLAT. Revista d'informació, creació i entreteniment

21st February Inundem Twitter de poesia el 14 de febrer en À Punt Ràdio

"Plaerdemavida" és l'espai literari que la periodista Maria Josep Poquet condueix en À Punt Ràdio -la nova ràdio de RTVV- i que s'emet cada dimecres d'una a dos. El passat 14 de febrer el programa celebrava un especial, "Plaerdepoesia", amb la col·laboració dels instituts de secundària, en el qual participàrem en directe des del nostre Cid Campeador. Fonamentalment intervingueren els grups de 4t d'ESO però també, sota l'etiqueta #ESCidVal i #Plaerdepoesia, hi participaren alguns alumnes més (i profes!). La intenció: que la poesia fluria a través de la xarxa, a través de la plataforma Twitter, poetitzant el dia.

Aquesta participació era especial per a nosaltres, el departament de València: els nostres estudiants havien d'intervenir en un mitjà de comunicació, en directe, i ens involucràrem tots. Cal dir que tot va ser molt més possible per la col·laboració del professorat, que ens va cedir part o una classe sencera, per poder dur a terme l'acció en l'horari exacte que la ràdio ens demanava. Gràcies a totes, a tots, de nou. Però sobretot ho vam dur a terme amb la col·laboració de Gemma Ronda, alumna de màster en pràctiques al departament de valencià, que ens va ajudar tantíssim amb la part de xarxes socials i l'emissió dels textos.

Els nostres alumnes s'interessaren de seguida per la iniciativa en plantejar-la a l'aula. Per grups, van elegir versos d'un bon grapat d'autors clàssics i actuals per a tuitar, entre els quals hi ha fragments com el de l'autora convidada, Maria Josep Escrivà:

(Del poema "L'adolescent") L'he vist dèbil. Petit. La criatura dolcíssima que jo vaig conèixer. No l'home ple de projecte, de vida que fou després. Era dèbil, una criatura dèbil al servei dels gustos nefastos dels altres, els més ximplers...

Més mostres:

Desperta, és un nou dia, la llum del sol llevant, vell guia pels quiets camins del fum. No deixis res per caminar i mirar fins al ponent. Car tot, en un moment, et serà pres.

4tC, Salvador Espriu

Voldria viure entre la mar i una badia algunes nits així, amb gust de menta; quan l'enyor de tanta cosa em despentina l'instint, i em pren la carn, i me la deixa olorosa de tu.

4t A, Carmelina Sanchez Cutillas

'Hivern' i vas saber que la nostàlgia és un ascensor que puja fins a l'àtic i amb els anys fa més llarga la baixada.

4tD, Àngels Gregori

Sóc criatura d'aigua en l'enyorança i apenes tinc de mar els ulls i els somnis. Germanes mudes ja sota les ones, Sóc sola ací, sola en el mar per sempre...?

4tB, Maria Beneyto

[https://1.bp.blogspot.com/-VKj1-Cc5JrE/Wo2lFJ-pzKI/AAAAAAAAADDc/7cVN-3LIbTgC-kaIGY4Ho5-4HGERGhCkACLcBGAs/s1600/DV_uLjzWsAAy-rE.jpg]

[https://1.bp.blogspot.com/-eea2s7cusdw/Wo2idezrBLIAAAAAAADDQ/_6yObwsn7xYwOyUzDrZ7_xeQFz_zRNl5wCLcBGAs/s1600/DV_zv-DW0AAAdOqH.jpg]

Les quatre classes estaven reunides en dos grups i en dues aules, una a càrrec de Carme i Gemma i l'altra càrrec d'Imma i Alicia; Josep Daniel seguia el procés a través de la xarxa, també. Abans de la una en posàrem la ràdio, teníem els ordinadors preparats, els versos escollits, entràrem en directe i... ens van demanar que cridàrem un fort VISCA LA POESIA! Objectiu aconseguit.

[<https://2.bp.blogspot.com/-isJrCN1IIdk/Wo2IHv3EyIIIAAAAAAADDg/ZLZJSF1md0EhbNQXUjXxZIOyxOUF9jBqgCLcBGAs/s1600/DWEYehEX0AA3loq%2Beee.jpg>]

Dades del #PlaerdePoesia [<https://twitter.com/hashtag/PlaerdePoesia?src=hash>] d'ahir: 44 instituts valencians participant en el comboi, 2.900 tuits carregats de poesia i una il·lusió immensa compartida. En l'equip de #Plaerdemavida

Annex 12. L'etiqueta #Plaerdepoesia és trending topic.

Trendsmap Valencia
@TrendsValencia

Seguir

#plaerdepoesia es ahora una tendencia en #Valencia

trendsmap.com/r/ES_VAL_prenyr

#plaerdepoesia - Trending in Valencia

2018-02-14 13:10 UTC: ES_VAL_prenyr

<p>PLAERDEPOESIA</p> <p>Ja queda poc. A les 13.00 arranca #PlaerdePoesia amb @Poesia2012 @MEscriva @immaceran @AALoficial @vicentuso. Isabel Latortola i 40 instituts</p> <p>@plaerviduAPunt</p>	<p>PLAERDEPOESIA</p> <p>Amb ganes d'omplir les xarxes de poesia. Tot preparat #plaerdepoesia @plaerviduAPunt</p> <p>@Araoi_vip</p>	<p>PLAERDEPOESIA</p> <p>Ja tens els versos que tuitejaràs a la 1.00h? Recordem normes bàsiques: posem sempre #PlaerdePoesia i indiquem l'autoria. Si el poema és propi. Ho</p> <p>@plaerviduAPunt</p>
---	---	--

4:10 - 14 feb. 2018 desde [Valencia, España](#)

3 Retweets 6 Me gusta

1 3 6

Twittea tu respuesta

Esperança Camps @deshabitat · 14 feb.

En resposta a [@TrendsValencia](#)

woow! enhorabona, [@plaerviduAPunt](#) [@PoquetMJosep](#) [@JoanLlobell](#) per convertir la poesia en tendència a la ràdio pública. Amb la complicitat de tants i tants professors i alumnes.

Traducir Tweet

3 9

PLAER
DEMA
VIDA
Plaerdemavida
@plaeridaAPunt

Siguinte

Dades del [#PlaerdePoesia](#) d'ahir: 44 instituts valencians participant en el comboi, 2.900 tuits carregats de poesia i una il·lusió immensa compartida.
En l'equip de [#Plaerdemavida](#) estem feliços i parlem en vers. Gràcies.
[@apunt_media](#)

 Kylie Woon

 Traducir Tweet

2:09 · 15 feb. 2018

18 Retweets 55 No gusta

  18 55

 À Punt y 1 más indicaron que les gusta

albert vicent @albvicent · 15 feb.

Algunes dades que fan reflexionar sobre la incidència de la poesia entre la gent jove. [#PlaerdePoesia](#) dinamitza aules, potencia l'ús del valencià i fa que [@apunt_media](#) responga al concepte de servei públic.

Plaerdemavida @plaeridaAPunt

Dades del [#PlaerdePoesia](#) d'ahir: 44 instituts valencians participant en el comboi, 2.900 tuits carregats de poesia i una il·lusió immensa compartida.
En l'equip de [#Plaerdemavida](#) estem feliços i parlem...

 Traducir Tweet

 1 8 21

Annex 13. Treball escrit complementari.

GRUP 5

Álvaro,
Gloria, Mercedes, Ana, Alex P.

JÚLIA ZABALA

JO SOC EL TEU AMOR ETERN

Les roses d'abril eren mentida i jo
amor etern, princesa morta, ignore el bes
de la resurrecció quan arribe la primavera

BIOGRAFIA

Júlia va estudiar Filologia catalana a València i treballa
com a professora a l'Institut de Federica Montseny, a Burjassot.

PER QUÈ HO HEM TRIAT

Hem triat aquest poema perquè ens pareix una bona
metàfora del que podria ser un amor dolent que a la
fi tenim que deixar anar.

ON ESTÀ ESCRIT AQUEST FRAGMENT?

"Jo soc el teu amor etern" no està escrit a ningun llibre,
és a dir, és un poema inèdit.

Maria Beneyto

Sirena

Sóc criadora d'aigua en l'enyorança
 i a penes tinc de mar els ulls i els somnis.
 Germanes mudes ja sota les ones,
 sóc sola acc, sola en el mar per sempre...?

#PlaerdePoesia

Biografia:

Maria Beneyto Cunyat, va nàixer a València al 1925 i va morir al mateix lloc, (jins i tot que va viure a Madrid) al 2011.

Moviment:

L'autora pertany a la generació poètica valenciana dels cinquanta. Aquesta es caracteritza per transmetre una reivindicació social per mitjà d'una lírica intimista preocupada pel llenguatge i la forma. Això sí, el vocabolari és molt col·loquial i la poesia transmet reflexions filosòfiques per mitjà d'ironies, etc.

Dades de l'obra:

Sirena pertany a una antologia de poemes anomenada Poesia que recull creacions entre 1952 i 1993. Aquesta va estar publicada al 1997 per l'editorial Alfons el Magnànim

Opinió personal:

Hem aprofitat aquest fragment de Sirena perquè en ha semblat molt bell i ens agrada el missatge que transmet que en certa manera és incert i permet la imaginació del lector.

David Alharbi Alar

Joan Brossa

↳ www.poesia.cat
↳ www.viu.ca.poesia

The girls y some

3 Samuel, Ana I,
Angela i Ivana

POESIA: DESTRUCCIÓ

Nit de gran clar de lluna. Al vespre, quan vola un gall sobre
el meu cap, inquiet

[Un monstre esquitxa les muntanyes grises, i priva a les Sembrades
llur udol. 75]

QUI ÉS JOAN BROSSA?

- Va ser un poeta espanyol de llengua catalana per a qui no va existir distincions de gènere.
 - Era republicà i ha sigut influenciat per Josep Vicenç Folch, qui va ser el màxim exponent del surrealisme.
 - Joan Brossa a des d'ara escriu en català
- També, ~~de~~ ~~interressava~~ participà en la creació de la revista "Dau al set".

Annex 14. Rúbrica d'avaluació.

CRITERIS	Assolit (7,5-10)	Mitjanament assolit (5-7,49)	Poc assolit (0-4'99)
Treball cooperatiu	Participa activament i de forma compromesa en el treball en grup.	Participa prou activament i de forma compromesa en el treball en grup.	Participa poc o gens en el treball en grup.
Competència en les TIC	Utilitza correctament les eines TIC per a la recerca d'informació.	Sap utilitzar prou correctament les eines TIC per a la recerca d'informació.	No sap utilitzar les eines TIC per a la recerca d'informació.
Ortografia	Escriu correctament els textos.	Escriu prou correctament els textos.	Té moltes faltes d'ortografia.
Actitud	Té una actitud positiva i adequada.	Té bona actitud i prou adequada.	No té actitud positiva i adequada.
Poesia	Aplica els coneixements del gènere de forma correcta.	Aplica suficientment els coneixements del gènere.	No aplica correctament els coneixements del gènere.
Xarxes Socials	Ha fet un ús correcte i adequat a l'activitat de Twitter	Ha fet un ús prou correcte i adequat a l'activitat de Twitter	No ha fet un ús correcte i adequat a l'activitat de Twitter
Presentació	Presentació correcta del treball escrit.	Presentació adequada del treball escrit.	Presentació incorrecta del treball escrit.

Annex 15. Respostes dels alumnes I.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

em sembla bé. Perquè les xarxes socials son la actualitat i esta bé que a vegades utilitzen les xarxes a classe.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em pareix bé perquè así et pots comunicar amb més gent al mateix temps

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em sembla bé ja que es una forma de "modernitzar" el sistema educatiu.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Me parece una forma de crear un medio de comunicación entre alumnos y profesores de manera gratuita.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Me pareix una bona forma d'utilitzar aquestes eines perquè les classes es fan més actives i entretenides

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em pareix una bona idea per apropar el coneixement a les noves generacions i també ^{per} utilitzar els beneficis que proposen les xarxes socials.

- Què et sembla treballar en classe amb xarxes socials? Justifica breument la teua resposta.

Em pareix pràctic ja que nosaltres estem en contacte constant amb les xarxes i poder utilitzar-les a classe amb una finalitat didàctica és molt interessant.

Annex 16. Respostes dels alumnes II.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Si. Perque si tens algun ducte en casa et pots buscar a Youtube i ahí hi ha persones que te expliquen les coses que tens ductes.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Si, perque pots aprendre molt mes ~~de~~ rapid les coses per la comunicació i l'acces a l'internet, on amb un poc que xapigues pots veure tota l'informació que vullgues.

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Si ja que la gent publica les seues opinions i informacions a les xarxes d'aquesta manera es possible contrastar un major nombre d'informació

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Jo crec que es un bon recurs per a l'aprendentatge perque hi ha canals de xarxes socials que es dediquen a l, per exemple, curiositats dels animals, dels arbres i ques asi et vas culturitzar dalguna manera

- Creus que les xarxes socials poden ser un recurs per a aprendre i estudiar? Justifica breument la teua resposta.

Si, ~~per~~ ~~moltes~~ ~~xarxes~~ ~~socials~~ En la actualitat molts organismes i personatges intenten transmetre els seus coneixements, i se'guen a aquestes comptes em apropa ~~a~~ ~~nos~~ ~~coneixements~~ ~~de~~ una forma nova i relacionada amb la nostra "era de la tecnologia".

Annex 17. Respostes del professorat I.

Per què i com o en cas de no fer ús, quin és el motiu?

68 respuestas

Eina pràctica per manar treball a l' alumnat (2)
No saber como
No m'agraden molt
No tienen ninguna utilidad para desarrollar los contenidos
No sé darles uso de forma profesional
Perque no em fa cap falta
No vull que els alumnes tingut accés als Neus perfilid
Pq em faciliten la feina
A hores d'ara és molt necessari
Falta privadesa
No es poden utilitzar als centres. Conselleria no deixa
Si considerem el wasp , com a comunicació urgent en grup

La matèria es molt concreta
Instagram, crec que hem permet arribar als alumnes molt fàcilment
No tengo mucho tiempo
No me gusta hacer publica mi vida
No tinc afició, no m'agraden les xarxes
Protecció de dades dels alumnes. Norma de conselleria. Tallafocs que impedis la utilització de xarxes socials en els centres.
Atenció als alumnes
Faig una utilització molt puntual, sobre aspectes culturals
Informe sobre activitats del centre, entre d'altres
No m.interessa
No m'agrada usar- les, pense que les relacions personals, cara a cara són millors
Per a difondre el treball de l'alumnat

Educativo y Artístico
Per fer arribar l'informació als alumnes i interactuar amb ells
No crec que l'alumnat estiga preparat per a fer ús estrictament educatiu i no sóc capaç de controlar-los
El temps
Falta de temps per preparar-ho.
No el considere un bon recurs.
No quiero dedicar más tiempo a las redes sociales. Sólo el que me apetezca en cada momento de forma personal
Utilitat
Dificultats d'aplicació al aula
Tampoc a nivell personal
Per no fer públic el meu perfil.
Activitats grupals
Trabajos de investigación y ampliación
Alumnat es petit
Difusió i coneixements
Por privacidad
No he preparat el treball per falta de temps
En tenia però no tinc temps per dedicar-li
Desarrollo de la competencia digital en los alumnos
No es necessari
Faig ús
Falta de temps i d'interés (bé, no he considerat whatsapp com xarxa social). Són interessants com vehicle de comunicació no com eina a l'aula.
Propaganda de activitats
No m'interessa

Per què i com o en cas de no fer ús, quin és el motiu?

68 respuestas

M'ajuda a estar connectada i enterada de moltes coses.
No lo veo necesario
No m'agrada penjar en xarxes socials informació dels meus i les meues alumnes
No ho necessito
Manca de coneixement sobre el seu potencial pedagògic, X aprofitar-les en l'edat de l'alumnat.
No m'agraden
Per que no en can falta
-
Use l'aula virtual (moodle) de l'IES
Per difusión de treballs o projectes.
Inneessàries
No tengo conocimientos suficiente en redes sociales
Use l'aula virtual (moodle) de l'IES
Per difusión de treballs o projectes.
Inneessàries
No tengo conocimientos suficiente en redes sociales
No sé utilizarles de manera professional
Las utilizo de forma personal
Solo lo utilizo para dar publicidad a ciertas actividades del curso.
Mantenie privadesa
Per donar a conèixer la feina d'activitats literàries i culturals del departament de valencià i del centre en general, així com mostrar els premis que guanyen els nostres alumnes en concursos i campionats de llengua. També per seguir la feina, publicacions i música de diversos autors.
Desconocimiento
No use més xarxes per desconeixement personal

Annex 18. Respostes del professorat II.

Penses que les xarxes socials són un bon recurs didàctic per a utilitzar en l'aula

Connectes pedagògicament i metodològicament amb l' alumnat (2)
El mundo q viven los alumnos son las redes sociales
No tienen ninguna utilidad para desarrollar los contenidos de la asignatura
Sí si podem evitar que accedeixin a informació nostra
Sempre faciliten el treball docent i tb la relació amb la feina de l'alumnat
En ocasions és indispensable. La classe és més entretinguda
Motiven a l'alumnat
Permet mostrar un ús didàctic i no només lúdic
Només en cas d' explicar els seus pros i contres,
En assignatures de llengua o socials
Doncs baixar al món dels nostres alumnes ens dóna un gran avantatge per obtenir la seua atenció
Es importante estar al día por medio de las xarxas
Crec que són prou útils, encara que a mí no m'agraden molt.
Crec que és poden fer treballs molt interessants i atractius per als alumnes. És una manera més d'apropar-se a la seua forma de veure i interactuar en el món.
S'ha d'insistir en k'ús no lúdic
Els alumnes les coneixen...es poden conèixer els riscos o la utilitat educativa, en certs casos
Sí, tenim ordinadors, però s'utilitzen més fora del centre, pq Conselleria talla la connexió a tot el centre pels menors de 14 anys.
No sóc partidaria d'elles, tal volta perquè les desconec
Treballe fa 5 anys en un projecte d'innovació educativa. Art & tecnologies per a educar: Revista digital MentsEnBlanc
Búsqueda de información , compartir experiencias, aportación de ideas.
Si és fa bon ús motiven molt als alumnes
Crec q és el q més atrau als adolescents i hi ha informació molt interessant , però no sé com es pot fer

Penses que les xarxes socials són un bon recurs didàctic per a utilitzar en l'aula

Hui en dia estem en tantes xarxes socials q ens oblidem de conpartir la mirada, el tacte, i de vegades respectar la intimitat.

Informació immediata

No conec cap utilitat de les xarxes socials que puga utilitzar en la pràctica docent.

Es una forma flexible de comunicació pero es importante controlar los tiempos

Són una eina que vincula ensenyament i societat

Perque, per be o per mal, formen part del nostre futur. Y cal prepararse per ell.

Gran quantitat de informació, imatges, interactivitat

No ho he probat, però probablemente siguen profitoses i tinguen aplicacions útils dins de l'aula, com la resta de TICs.

La motivació de l'alumnat

Son positivas ya que son un medio manejado asiduamente por los jóvenes y con el que se sienten identificados

Por informacion actualizafa a tiempo prácticamente real

Podem arribar a mes en menys

No sempre es pot fer un bon us de les xarxes socials però crec que poden servir puntualment per a reforçar continguts o passar exemples

Ayuda a desarrollar habilidades de comunicación

Amb la plataforma educativa de Google es suficient

Rápidesa e immediatez

A l'aula hauríem de compartir coneixement els que estem a l'aula i dels que estem a l'aula. Això no vol dir que un dia es puga compartir alguna experiència interessant d'altres centres per les xarxes socials. Però cal incrementar la interacció i les habilitats socials de l'alumnat en viu i en directe a l'aula. A hores d'ara és una gran mancança. En casa ja dediquen prou de temps a les xarxes parlades.

Son atractives per a la gent jove e interactives. Els alumnes són emissors i receptors al nateix temps.

Els ajuda en certes coses i a dia de hui és el medi que volen i saben dominar, així que millor emplearlo bé i utilitzar-lo com a ferramenta.

Les xarxes socials en l'actualitat estan "a l'ordre del dia" i vivim ja un temps en el que les noves tecnologies omplin molts aspectes i l'escola no pot viure aliena a tot açò

Penses que les xarxes socials són un bon recurs didàctic per a utilitzar en l'aula

No són ben utilitzades

Falta l'opció 'no no se'

Buena fuente de información e intercambio de ideas

Intercomunicació molt ràpida.

Només com a difusió.

Ara mateix els mòbils dins de l'escola de vegades suposen problemes, per un ús indegut.

Puntualmente pueden tener interes pero de fitma general no.

El alumnat les coneix i farien un bon ús d'elles

Uso frecuentemente Internet, pero no las redes sociales. Aunque tengo medios y conocimientos, no más uso en mi puesto de trabajo. Las utilizo de forma personal.

Se pueden hacer comunicaciones rápidas, grupos de trabajo, etc.

Atractiu per als alumnes

Les xarxes socials estan a la vida social diària dels adolescents i la vida acadèmica no pot quedar-se al marge.

